

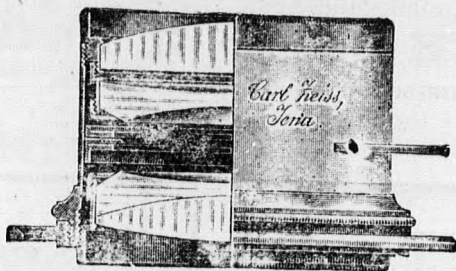
ZEISS

ANASZTIGMÁTOR

„TESSAR“

1:3.5

Arctiépékekhez



1:4.5

Lumière színes felvételekhez

1:6.3

Pillanat- és tájfelvételekhez.

PALMOS-KAMARÁK

könnyű fémből fokális redőnyzárral kapható a foto-üzletekben, valamint

WIEN, IX3

CARL ZEISS

Berlin,

Ferstelgasse 1.
(Ecke Maximilianplatz)

— JENA —

Frankfurt a.M.
Hamburg, London,
St. Petersburg.

Tessék „P 32“ sz. ismertetést kérni. =!! Ingyen és bérmentve!!



Lajstromozott védjegy!

„VIGOR“-MATT PAPIROS

tónfixáló, szétválasztott színező és platinfürdő, valamint
az összes színes tónusokhoz 12 válfajban.

A réteg teljes fénytelenségével a legnagyobb fokú brillanciát és a mély árnyékok szép árnyalatosságát egyesíti. Csakugy retusálható,
mint akár az akvarellpapiros, hónapokig tartós.

Kérjen mintacsomagokat

„Az Amatőr“-re való hivatkozással. ♦ Az összes válfajokat tartalmazó mintacsomagok ára 1.20 korona

Fabrik Photogr. Papiere, Trockenplatten und patent. Spezialaparate:

Ferdinand Hrdliczka Wien XVI|2

Lerchenfeldergürtel 9—11.



Herbststrasse 1.

TRAPP & MÜNCH

„LINO TYP” papirja, a **MATT-ALBUMIN-PAPIROK** új fajtája.  Védjegy

Vászonszövésű, fehér és sárgás; finom és szemcsés.

LINO TYP minden negatívhoz alkalmas a finom szemcsés („Feinkorn”) kisebb méretű képekhez, a durva szemcséjű „Grobkorn” a nagy méretűekhez,

LINO TYP igen gyakran szép meleg és bársonypuha árnyékokkal másol.

LINO TYP bármely használatos, a fénytelen celloidin papirokhoz előírt színező vagy színező-rögzítő (tónfixáló) fürdőben kitűnően színezhető.

LINO TYP plasztikus, előkelően művészi hatású képeket ad, melyek hasonlatosak a festmények reprodukcióihoz

LINO TYP 27 M-ba kerül a szakfényképésznek könyvenként. De ivenként is kapható.

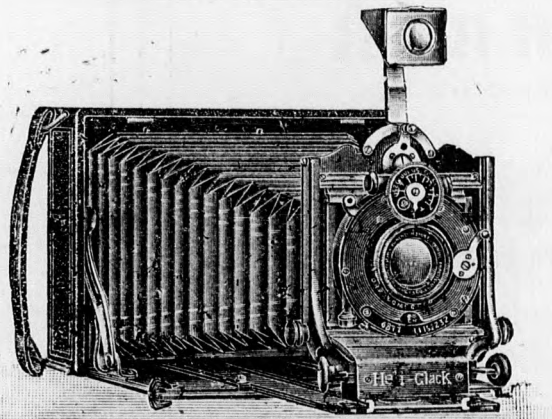
Mintacsomagok — „Az Amatőr”-re való hivatkozás esetén — a kívánt méretekben bérmentve I.- M.-ért kaphatók.

◆◆◆ TRAPP & MÜNCH G. m. b. H. FRIEDBERG (Hessen.) ◆◆◆

Modern művésznyomat-papírosok gyára. — Telefon-szám: 64. —
 **MATT-ALBUMIN**, a legrégebbi és legismertebb jelzés. Sürgőny cím: „TUMA”.

A Rietzschel Heli-Clack

9×12 és 10×15.



Precíziós-kamara szélesség-méret-ben fényerős optika részére, háromszoros kihuzattal és szilárd, öntött szerkezettel.

Kihuzata 31 cm., illetve 38 cm., a mi egyedül a hátsó lencsével való dolgozást is csakúgy lehetővé teszi, mint az elülsővel. Teleobjektívek használata nélkül is tehát 2-3 szoros, teleobjektívek használata esetén pedig 8 szoros nagyítás érhető el. Sokoldalú fel- és oldaleltolás az öntött előrész révén, kétfős csavar-menet, kivehető objektív deszka.

Kérje — „Az Amatőr”-re hivatkozva — 3. számú árjegyzékünket ingyen és bérmentve.

A Hch. Rietzschel G. m. b. H.

Optische Fabrik G. m. b. H. München.

Képvisező: G. JAHN, Wien, IX/4. Sechsschimmelgasse 7.



Wanaus József

FÉNYKÉPEZŐ - KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamrákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindennemű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére.
Uj nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

ELISMERTEN A LEGJOBB
DIAPOZITIV-LEMEZEK

GUILLEMINOT



ezüst-lactat-lemezek vetítésre.

LEGTISZTÁBB RÉTEG!

KÖNNYŰ KEZELÉS!

R. GUILLEMINOT, BOESPFLUG & CO.

Gyárosok **PARIS**, 22 rue de Chateaudun.

Minták kívánatra és e lapra való hivatkozással ingyen és bérmentve.



Satrap-Papírosok.

Gázfény-papír

12 válfaj

Ideális másolóanyag amatőrök és szakfényképészek részére.

Abszolút fátyolmentesen dolgozik.
Tartóssága határtalan.

Exportra és a tropusokra is kitűnően alkalmas.

Bromezüst-papír

5 válfaj

Nagyításokhoz és kontakt-
másolatokhoz.Árjegyzék
érdeklődőknek rendelkezésre áll.

Chemische Fabrik auf Aktien (vorm. E. Schering)

Photographische Abteilung.

Charlottenburg 11, Tegeler Weg 28/33.

J. HAUFF & Co. G. m. b. h. FEUERBACH (Württb.)

Uj eljárás szerint, oly

orthochromatikus lemezt

állítunk elő, melynek a következő jó tulajdonságai
vannak:Igen magas sárga- és zöldérzékenység. — Legmagasabb általános
érzékenység. — Sárga üveg nélkül is megfelel a tájfényképezés
összes követelményeinek. — Sárga üveg csak erős színellenté-
teknél. — Sűrű réteg, kiváló fődési képesség. — Finom szem-
csézet, pompás árnyalatok. — Legnagyobb tartósság!Mindenütt a közönséges lemez helyébe kellene
lépnie.

A legmagasabb igények részére ajánljuk a

Hauff-Flavin lemezt.

A legjobb színérzékeny lemez. A legnagyobb sárga- és zöldér-
zékenység. — Legnagyobb általános érzékenység. — Sárga üveg
nélkül csaknem mindig használható. — Kitűnő hegyi (havas) és
hófelvételekhez. — Felülmúlhatatlan őszi felvételekhez. — Nélkü-
lözhetlen reprodukciókhoz. — Finom réteg-szemcsézet, tökéletes
árnyalatok. — Hosszú tartósság!

Kapható az összes foto-üzletekben.

Kérjen árjegyzéket e lapban olvasott hirdetésre való hivatkozással.

„Az Amatőr” I. országos díjpályázati kiállításának
illusztrált vezetője megjelent

Ára 50 fillér (5 fillér postadíj.) Bélyegeken is beküldhető.

ISMERI MÁR

az új arckép gázfény-papírost fehér és chamois alap-
színekben

pyramidenkorn

szemcsézettel? Ha nem, úgy ne mulassza el kísérletezni vele! Mert
páratlanul egyszerű a feldolgozása és utólérhetetlen az előkelő kép-
hatása. Félfényes

rovátka rétege

révén plasztikus hatást kölcsönöz a képnek és lehetlenné teszi a
„szurkos” árnyékokat; melyek a sima felületű papiroknál oly gyakoriak.

Árjegyzékek és minták — „Az Amatőr“-re való hivatkozás esetén — ingyen.

◆◆◆◆◆ Kaphatók az összes foto-üzletekben. ◆◆◆◆◆

: Photo- :
Abteilung

Gust. Schaeuffelen'sche Papierfabrik

Heilbronn
am Neckar

 **Valódi receptek** 

a most megjelent

Gevaert-kézikönyvben

Értékes szakmunka

„Az Amatőr“-re való hivatkozás esetén teljesen díjmentesen küldi meg a

Gevaert-Werke A. G.

Direction: Carl Hackl

WIEN, VI/1

BERLIN W.

Theobald-Gasse Nr. 13.

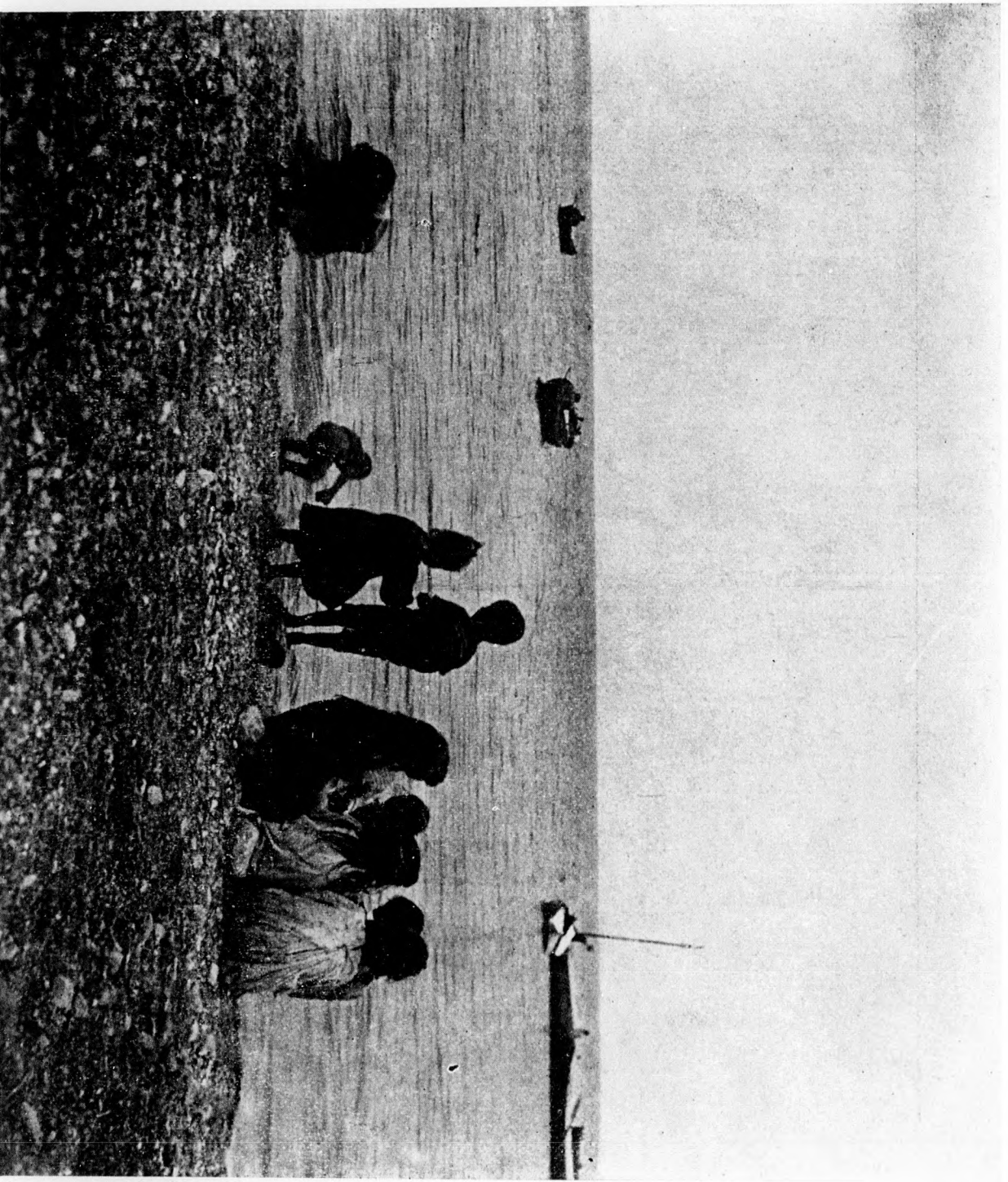
Lützowstrasse Nr. 9.



Tanulmányfej
Révész Zoltán, Budapest

„Az Amatőr“ orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)





Kagylót szedő gyerekek
Dr. Senn Ottó, Budapesti



„Az Amalör” orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)



Csirkeetetés
Blau Herman, Budapest

„Az Amatőr“ orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)





Gy. L. festőművész arcképe
Ifj. Fleischl Sándor Budapest

„Az Amatőr” orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)

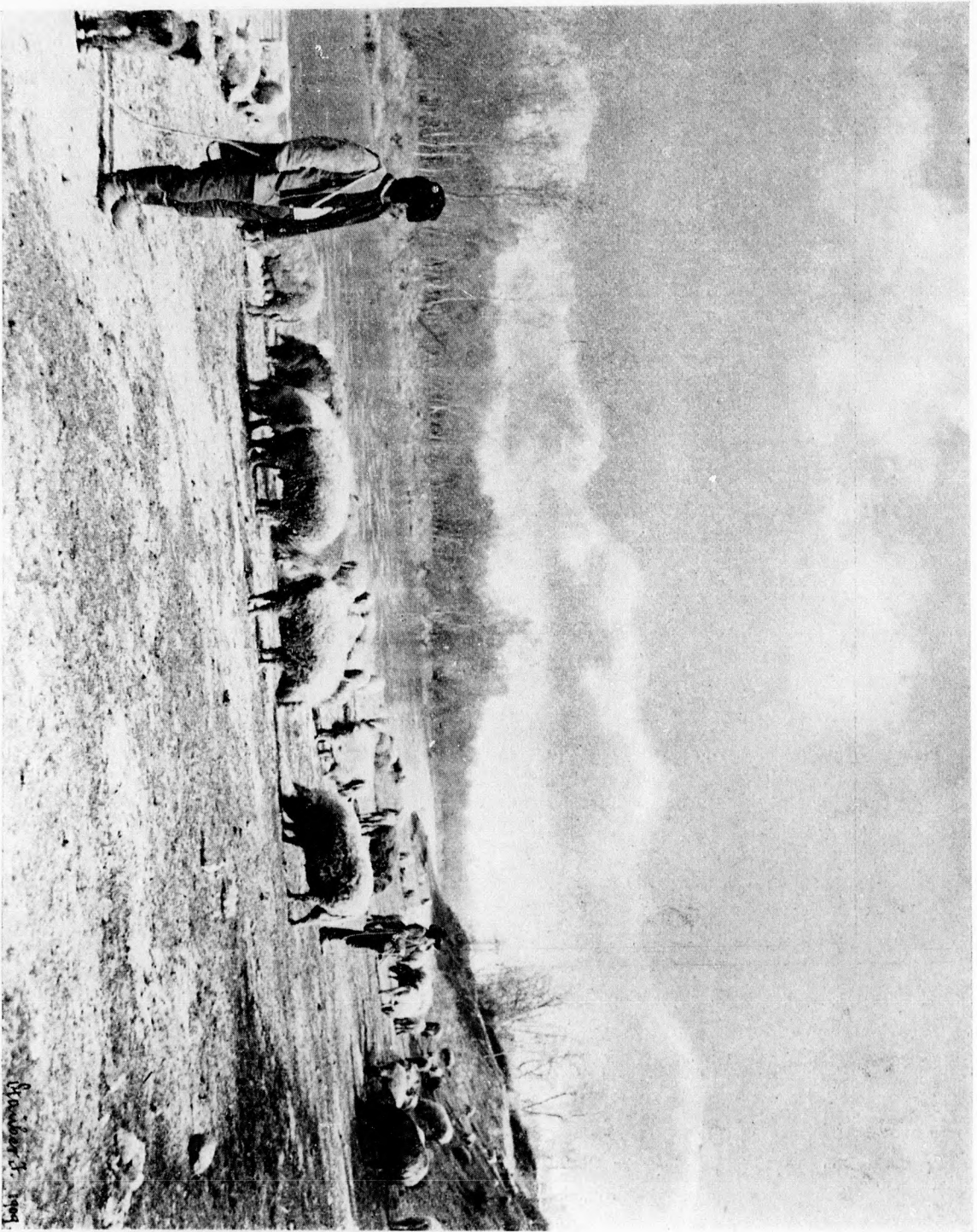




„Mausi“
Heidberg Ödön, Budapest

„Az Amatőr“ orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)





Vizparton
Stauber József, Dunaföldvár

„Az Amatőr” orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)

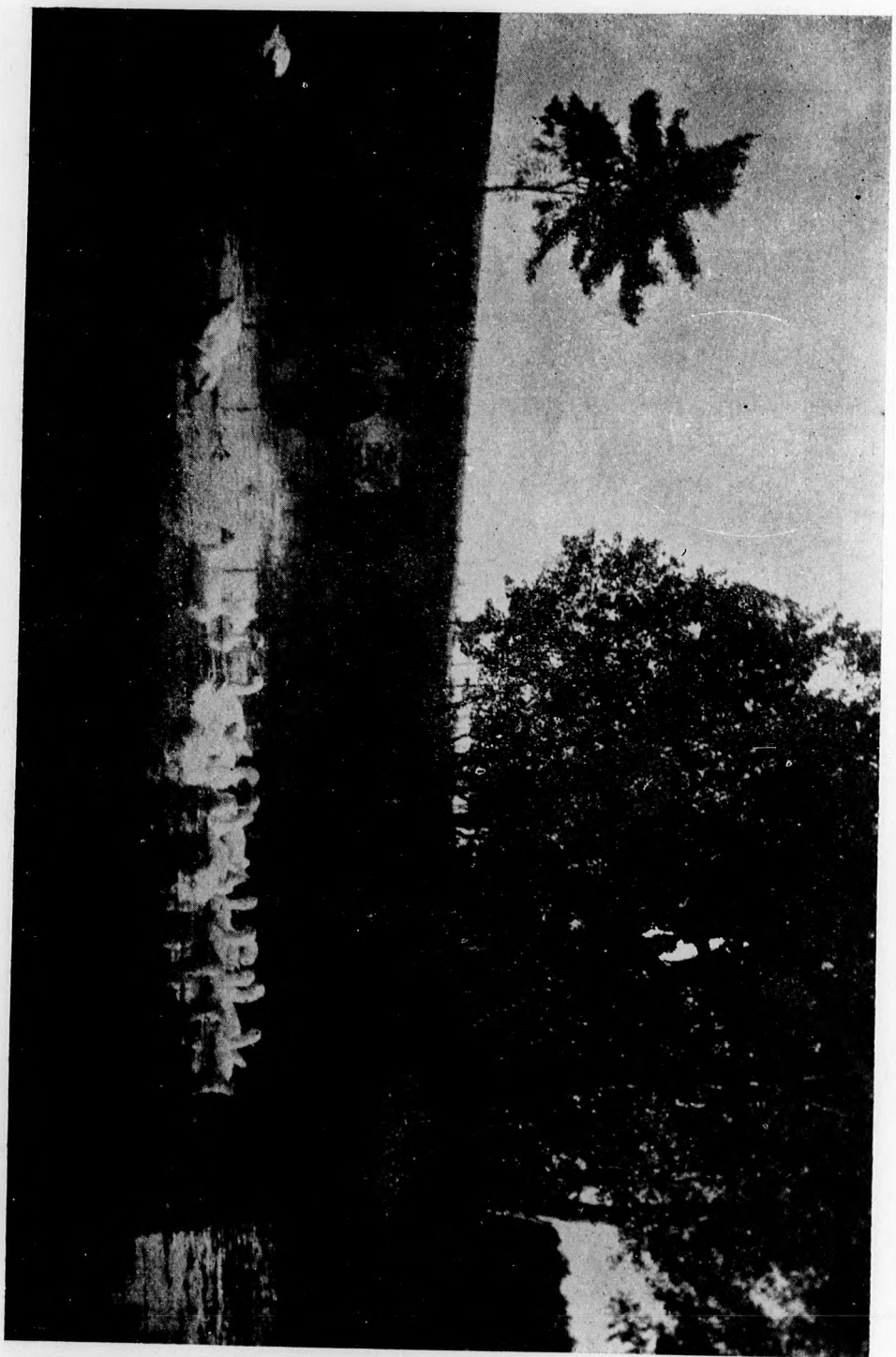




Leány a kútnál
Steiner Béla, Resica

„Az Amatőr“ orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)





Kacsák a vízben
Késmárkyné-Alföldy Flóra, Zombor.

„Az Amatori” orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)

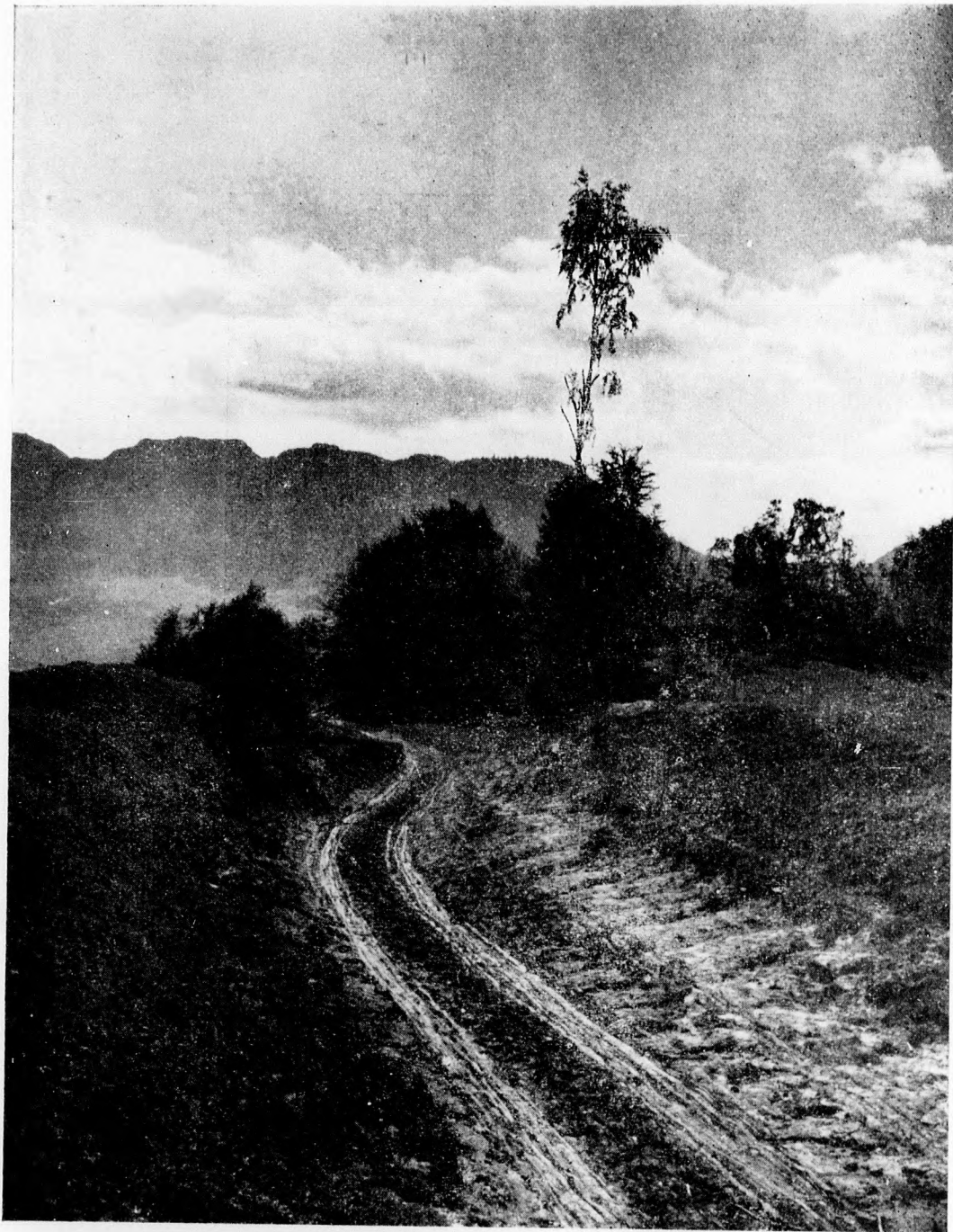




Hazatérő juhnyáj
Henger Béla, Alexandria

„Az Amatőr” orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a „főhercegi kastélyban”)





Vihar előtt
Opreán György, Zernest

„Az Amatőr“ orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)





Mezei virágok
Kiss Zoltán, Szombathely

„Az Amatőr“ orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)





Ködös délután
Heidelberg Ódön, Budapest

„Az Amatőr” orsz. kiállításából a Margitszigeten
(a főhercegi kastélyban)





Z AMATŐR KIÁLLÍTÁSA A MARGITSZIGETEN, A FŐHERCEGI KASTÉLYBAN.

Az a siker, melyet lapunk első országos fényképkiállításával elértünk s az a meleg érdeklődés, melylyel úgy a fővárosi, mint a vidéki fotovilág, de főleg a nagyközönség fogadta és kísérte, arra indított bennünket, hogy azután a rövid két heti bemutatkozás után, mely az „Uránia” műkereskedésben történt — más alkalmasabb s a művelt nagyközönségnek is szimpatikus, oly helyen tegyük tisztelt olvasóink munkásságának e szép gyűjteményét közszemlére, hol a nyári idény alatt — sétaközben is — megtekinthető legyen. Így jutottunk arra a szerencsés ötletre, hogy a kies Margitszigetet tegyük meg kiállításunk színhelyéül. De bármily szerencsés is volt az ötlet, mit ér vala, ha annak megvalósítását a kiállítás céljaira eléggé nagy és alkalmas helyiségeknek átengedésével — oly lekötőlezően szives módon nem teszi lehetővé a „Székesfővárosi Közmunkák Tanácsa”. E teljesen modern gondolkozású európai színvonalú vezetés alatt álló hatóságnak, illetve annak vezetői *Garancsy Mihály* és *Bakos* miniszteri tanácsosoknak és dr. *Zubriczky József* miniszteri titkár előadó jóindulatu pártfogásának köszönhetjük mi, a hazai fotovilág s a művelt nagyközönség — a Margitszigetnek ez az állandó látogató közönsége, — hogy „Az Amatőr” anyagában megszorodott kiállítása — az e célból *teljesen díjtalanul átengedett főhercegi kastélyban* — hosszabb időre is új és méltó otthont talált. De nemcsak „Az Amatőr” kiállítása, hanem az „Első Magyar Fotoipar Részvénytársaság”-nak e kiállítás keretében elhelyezett gyűjteményes kiállítása is, — mely az „Erit” elnevezésű új magyar lemezek használhatóságát van hivatva az itt közszemlére tett szép negatív és dia-
pozitivekben, kiváló amatőrök és szakfényképészek — már papírra is másolt — képeiben bemutatni és bizonyítani s ezzel az *egyetlen magyar gyártmányú lemezeknek a hazai fogyasztóközönséget* megnyerni. A művészet- és iparpártolásnak — a „Közmunkák Tanácsát” jellemzően — kevés szóval, de gyors cselekedetekkel való oly szép megnyilatkozását látjuk és üdvözljük e tényekben, melyet legtöbb bürokratikus adminisztráló közhatóságunknak bizvást állíthatnánk oda követendő például, ha nem kizárólag művészeti, hanem egyuttal társadalmi, vagy kulturpolitikai iránya is volna folyóiratunknak. Így azonban nem áll más eszköz a rendelkezésünkre, minthogy tiszteletünk és hálánk jeléül meghajtjuk lobogónkat e modern gondolkozású testület előtt és e helyütt is köszönetet mondjunk azért a jóakaratu pártfogásért, melylyel ügyünket, „Az Amatőr” első országos kiállításának és ezzel a *magyar művészi fényképezésnek* ügyét felkarolta. És nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy ezzel tisztelt olvasóinknak véleményét és érzelmeit is tolmácsoljuk.

Végül még meg kell emlékeznünk arról a rendkívüli előzékenységről is, melylyel magán a Margitszigeten, — az azt igazgató *Molitorisz Gyula* felügyelő részéről a szigetre való költözködésünk percétől fogva — találkoztunk. Nem az ellenőrző-felügyelő hatóságot, hanem baráti segítőtársat lelt kiállításunk benne, a kinek nagy része van azokban a külső sikerekben, mely kiállításunk előkelő színvonalát csak emelte. Szívesen ragadjuk meg az alkalmat, hogy baráti vendégszeretetért, jóindulatu támogatásáért és — főleg — technikai és adminisztracionális kérdésekben való jó tanácsaiért e helyütt is köszönetet mondjunk neki.

Kiállításunknak különösen érdekes jelleget adott — a napi sajtó egybehangzó véleménye szerint is, — hogy azt egyuttal a fényképezésnek színhelyévé is tettük azzal, hogy egyrészt a látogatóközönséget művészi arcképekben megörökítjük, másrészt az „Első Magyar Fotoipar r.-t.-gal egyetértően nagyszabású amatőrversenyt rendeztünk. E versenyben minden amatőr résztvehet a helyszínén eszközölt — tehát

kizárólag margitszigeti — oly felvételeivel, melynek a magyar „Erit“ lemezekén készültek.* Ugy a látogatókról, mint a Margitsziget egyes pontjairól felvett képek a kiállítás anyagához csatoltatván, azt még jelentékenyen növelik. A látogató közönség művészi arcképekben való megörökítésének fáradságos, sok művészi készségét és nagy gyakorlatot igénylő munkáját a mi művészeti intencióink szerint és vezetésünk mellett egy fiatal, de tehetséges fotóművész *Labori-Mészöly Miklós* végzi. Ha abban az irányban haladva fejlődik, melyet mi jelöltünk ki részére úgy a jövő „magyar *Dührkoop*“-jává nőheti ki magát. Igaz, hogy sokat kell tanulnia, de ha valahol, úgy e helyütt bőven van alkalma és módja reá.

„Az Amatőr“ margitszigeti kiállítását a „Sorompó“ Országos Iparvédő Liga ünnepélyének keretében e hónap 22-én nyitotta meg *Apponyi Albertné* grófné, a ki *Apponyi Albert* gróf társaságában tekintve meg a kiállítást, legteljesebb tetszését fejezte ki úgy a kiállítás szép anyaga, mint a sikerült rendezés felett is.

Alábbiakban ismét néhány szemelvényt adunk közre, hogy a sajtónak elismerő véleményével egyuttal a látogatók véleményét is sejtessük.

(„Ország-Világ“.) „Az Amatőr“ fényképezési folyóirat országos művészi fényképkiállítást rendezett a margitszigeti főhercegi kastélyban, mely május hó 22-én nyílt meg a nagyközönség számára. A dr. *Kohlman Artúr* szerkesztésében megjelenő folyóirat kiállítása egyesítette legjelesebb amatőr fényképészeinket s mindenkit meglepett a kiállítás gazdagsága és magas színvonala. Örömmel látjuk, hogy amatőrjeink művészi képessége gyönyörű dolgokat hozott létre s az egész kiállításból csupa finomság és hangulat árad a szemlélő felé. A fénykép többé nem csak durva kópiája a valóságnak, hanem hozzáértő emberek kezében művészi produktummá válik. A siker oroszlánrészét dr. *Kohlman Artúr*é, a kiállítás rendezőjéé, aki ezzel csak szaporította azt a sok érdemet, amelyet a hazai fényképészet terén eddig is szerzett. Sok teret foglalna el, ha a kiállítás valamennyi sikerült képét külön méltatni akarnók. Úgyszólván az egész katalógust le kellene írunk, mert hiszen már maga a kiállítás nivója sem olyan, hogy azon kezdők kísérletei helyet foglalhatnak. A sok közül mégis külön kell megemlítenünk báró *Bohus László*, *Piller Géza*, *Szabó István*, *Dreyschock Sándor*, báró *Vay Imre*, *Gábor József*, dr. *Kelemen Lajos*, gróf *Degenfeld-Schaumburg Ottó*, *Feledi Dezső*, *Schönfeld Ferenc*, *Gömöry Olivér*, dr. *Joanovich Pál*, dr. *Görög Ferenc*, *Henger Béla*, *Egger Géza*, *Kneif József*, dr. *Potsatkó Géza*, *Heidberg Ödön*, *Opreán György*, *Simkó József*, gróf *Teleki Sándor*, *Mérei Emil*, *Gyürk Ilona*, *Késmárkyné-Alföldy Flóra*, *Balogh Rudolf*, *Révész Zoltán*, ifj. *Fleischl Sándor*, *Kankovszky Ervin*, *Blau Hermann*, *Brix Miklós*, *Koródy Zoltán*, *Márffy Albin* dr. *Osváth Gerő* és *Szeghalmi Gyula* nevét, akiknek képei a sok szép munka tömegében megragadták figyelmünket.

(Országos gazdakongresszusi almanach.) „Az Amatőr“ fényképezési folyóirat művészi kiállítása a Margitszigeten. A magyar amatőr fényképezők kitünően szerkesztett művészi izléssel illusztrált szakfolyóirata — mely úgy külső kivitelével, mint belső tartalmával bátran felveheti a versenyt bármely hasonló külföldi szaklappal, azzal lepte meg legutóbb a művészetek iránt érdeklődő közönséget, hogy a kies fekvésű Szt.-Margitszigeten, a főhercegi kastély e célra pazarul ujonnan berendezett összes emeleti helyiségeiben valóban nagyon érdekes és művelőzetet nyújtó művészi fényképkiállítást és országos amatőr fényképező-versenyt rendez. A kiállítást május hó 22-én gróf *Apponyi Albertné* nyitotta meg és jövő hó közepéig lesz nyitva. A versenyben résztvehet minden amatőr fényképező — saját gépével is. A legjobb képek művészi arany, ezüst és bronz érmekkel lesznek díjazva. A versenyen, valamint a kiállítás látogatóiról díjtalanul felvett művészi arcképek kizárólag az Első magyar fotoipar részvénytársaság kitünő fényérzékeny és magyar gyártmányu lemezein készülnek. A kiállítás szép, sőt gyönyörű, megtekintése élvezetes és hasznos is. Látható délután 3—8 óráig, vasárnapokon délelőtt is. A lap pedig, mely szépen, izléseken és áldozatot nem ismerve rendezte, elismerést és — sok előfizetőt érdemel. Főleg azok részéről, akik maguk is foglalkoznak fényképezéssel s így tanításainak is nagy hasznát veszik.“

(„Élet“.) „Az Amatőr“ fényképkiállítása. A „Sorompó“ Országos Iparvédő Liga, ünnepélyének keretében, egy kedves, művészi csinnal megalkotott kiállítás nyílt meg a margitszigeti főhercegi kastély termeiben. Valljuk meg őszintén, meglepett bennünket az, hogy Magyarországon, ahol oly keveset adnak minden kulturális célra, lelkes emberek, nem tekintve a fáradságot, sem a rosszakaratu, minden kezdetet és ujat kigunyoló és lekicsinylő véleményeket, megmutatták, hogy a nagyfontosságú fényképezés hazánkban is elérte már azt a tökéletességet, amelyre eddig csak híres külföldi amatőrök, vagy hivatásos fényképezők törekedtek.

*) A verseny részletes feltételeit lapunk más helyén közöljük. — A szerk.

A kiállítás minden ízében magyar jellegű. Örömmel vettük észre, hogy a kiállítás anyagának összeállításában, a kollekcio megválasztásában, úgy dr. Kohlman Artúr „Az Amatőr” szerkesztőjét, valamint Kadisch Károlyt, a magyar fotoipar részvénytársaság igazgatóját, művészi érzékén kívül a magyar érzés is vezette. A kiállítók nem akarnak hatni a külföldről összeszedett és a magyar érzésnek, magyar látásnak sokszor idegen, nem érthető hangulatokkal, hanem a mi földünk szépségeit, a mi népeletünk sajátos, egyéni jellegét rögzítették meg a lemezen.

Feledi Dezső „Miséről jövet”-je, Matusik Márton „Nyirfák”-ja a fényképezés tökéletes alkotásainak mondhatók; a kidolgozás finom, a beállításban művészi megértés nyilvánul meg. Nagyon kedves Faix „Libák”-ja, Murányi Ödön „Tél”-je, Gyürk Ilona „Olasz leány”-ja; a beállításonitt is meglátszik a fényképező művészi érzéke.

A kiállításnak megvan még a maga külön kis reklámja, egy igen elmés találmány: az arcképbélyegző. Ennek a találmánynak jövője van. A magyar fotoipar hozza forgalomba és a külföldi államokban is szabadalmazni fogják. Nagy gyakorlati hasznót ígér különösen kereskedelmi alkalmazásban, esetleg mint névalíráshitelesítő.

A kiállítás vezetősége a kiállítás tartama alatt az érdeklődő amatőröknek érdekes kísérleteket mutat be a mesés érzékenységu „Erit” száraz lemezeken.

Reméljük, hogy „Az Amatőr” és a Magyar fotoipar együttesen még sokat fog tenni a magyar fényképezésért.”

F—y.



KOMBINÁLT PLATIN-
 :: GUMMINYOMÁS ::
 KÖZLI: SZ. KISS LAJOS VEGYÉSZ-
 .: MÉRNÖK, BUDAPEST. .:

Az emberi természet tökéletesség felé való törekvése nem elégszik meg a már elért eredménnyel, hanem mindig tovább, mindig előbbre vágik. A fényképezésben főleg a pozitív másoló eljárások tökéletesítésére s a mű-

vészi ideál minél tökéletesebb módon való megjelenítését célzó eljárások létrehozására irányul e törekvés. Különböféle utakon igyekeznek e célhoz elérni, részint már elfogadott és bevált jó eljárások egyszerűsítésével, bizonyos irányu változtatásával, régi s már feledésbe merült eljárások felujtásával és javításával, — vagy ami ritkább új alapelvek felhasználásával, — végül két ismert eljárás kombinálásával. És csakugyan, ha sikerül két eljárást oly módon kombinálni, hogy az egyes eljárások előnyei és jó tulajdonságai a kombinált képen, kidomborodnak míg hibáik háttérbe szorulnak; mindenesetre közelebb jutottunk a célhoz.

Egy ilyen eljárást akarok én is e helyütt megismertetni, amely a platin- és gumminyomás — tehát a két legművészebb másoló eljárás — kombinálása által van hivatva az érdeklődést felkelteni. Ha tekintetbe vesszük ugyanis, hogy a művészi másoló eljárások kritikájánál legelső sorban az egyéniség mily mértékben való érvényre juttatása, vagyis az ezt befolyásoló tényezők tetszés szerint való változtathatósága bir döntő befolyással: be kell látnunk, hogy ez esetben, ahol úgy a platin mint a gumminyomás külön-külön is oly tág teret nyit az egyéniség kifejtésére s a kivánt hatások elérésére, még sokkal nagyobb mértékben elérjük ezt a két eljárás egyesítésével. *Malcolm Arbuthnotnak* ez eljárása szerint készült és Londonban kiállított képei általános érdeklődést keltettek s azért mi is felhívjuk ezen másoló eljárásra olvasóink figyelmét.

A negativról legelső sorban platinmásolatot kell készíteni. Minél lágyabbra csináljuk e másolatot annál sűrűbbre kell vennünk a rányomandó gummimásolatot, tehát annál inkább kidomborodik a kép gummikaraktere s viszont erőteljes platinmásolatot véve alapul a rákövetkező gumminyomattal csak a kép tónusát adhatjuk meg s ez esetben a platinmásolat jut előtérbe. Hogy melyik módot választjuk, az mindig a kép jellemétől függ. Természetesen számolnunk kell még a negatív minő-

ségével is. A gumminyomásnál ugyanis a normalistól eltérő negativról, a fényérző réteg sűrűségének változtatásával jó képeket csinálhatunk. Ha ilyen negatívval van tehát dolgunk, a képnek inkább gummikaraktert adunk.

Ha a platinmásolat készen van és tökéletesen száraz, következik a kép chromozása, azaz fényérző bichromát-oldattal való bevonása. A platinképre tehát még egy gummi képet viszünk.

Az érzékenyítéshez a következő oldatokat használjuk:

60 gr. gummiarabicum,
150 kcm. víz.

Hogy ez oldat tartósságát biztosítsuk néhány csepp karbolsavval vagy formalinnal konzerváljuk.

Készítünk még telített kálium vagy ammoniumbichromát oldatot.

Használatkor a két oldatból egyenlő mennyiségeket veszünk. Ezután adjuk hozzá a festéket, amelyet a gumminyomásnál használatos por vagy tubus alakban alkalmazunk. A festék, színe és a használandó mennyiség természetesen a kép karakterétől függ. Ha csak valamely tónust akarunk jelezni, úgy igen kevés festéket veszünk, ha ellenben a határozott erőteljes színeket még a mély árnyékokban is ki akarjuk hozni, több festéket kell használnunk. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a kép szemcsézettsége függ a festék mennyiségétől t. i. a sok festék durva szemcsézettséget okoz.

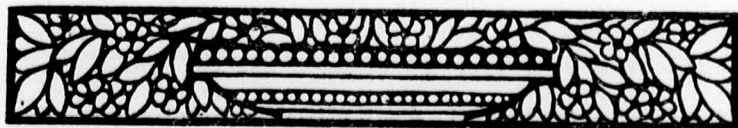
A szín választásánál arra is kell ügyelnünk, hogy a gumminyomat színe összhangban legyen a platinnyomatéval. Ily módon azután két különféle színtónus kombinálásával pompás hatásokat érhetünk el.

A gummi-oldatot, bichromáttal és festékekkel egyenletesen összekeverve, ecsettel visszük fel a már teljesen száraz platin képre és lehetőleg egyenletesen vonjuk be a platin-képet, mint a hogyan ez gumminyomásnál történik; majd sötét helyen, megszáritva negatív alatt másolunk.

A másolásnál fontos dolog, hogy a képek pontosan fedjék egymást. Arbuthnot, evégből a következőket ajánlja. Egy deszkalapra vagy rajztáblára megfelelő nagyságu flaneldarabot teszünk s erre rajzszegekkel ráerősítjük a platinpapirost és másolunk. A gummi-nyomásnál a negatívot ugyanúgy illesztjük rá, ügyelve, hogy a rajzszögek okozta nyílások egymás fölé kerüljenek. Lehet azonkívül írónnal is megjelölni azon helyeket, ahová a negatívnek esnie kell. A negatívot erősen rá kell feszíteni a papirosra, hogy az érintkezés tökéletes legyen. Ha ily módon másolunk, az üvegnegatív metszési széleit a tükrözés elkerülése végett leragasztjuk vagy karminfestékkel befestjük. Mások a keretben való másolást ajánlják.

A kinntartás idejének megállapítására fotometert használunk, mint a gumminyomásnál. A kép előidézése hideg vízben történik, egyszerű bemártással és csak a részletek tökéletes kihozása végett folytatjuk ecsettel vagy vizsugár permetezéssel.

A megszáradt képet az esetleges hibák kijavítása után hig gummioldattal húzzunk át, vagy még jobb, ha hig aquarellakkal vonjuk be. Ezt magunk is készíthetjük, ha 10 gr. fehér sellakot 200 kcm. 90%-os alkoholban oldunk. Az oldatot ecsettel lehető egyenletesen és gyorsan visszük fel a képre.





FÉNYKÉPEZÉS A SPIRITIS- TÁK SZOLGÁLATÁBAN.*

— A SZELLEMFOTOGRAFIÁK. —
IRTA: PAPP BÉLA, KASSA.

Az ugynevezett szellemfotografiák, aminőket spiritiszta üléseken készítenek s a milyenek spiritiszta folyóiratokban is gyakrabban láthatók, egyáltalá-

ban nem a szellemek segítségével, hanem igen egyszerű eljárásokkal készülnek. A spiritiszták rendszerint nem spiritiszta fényképészszel is csináltatják az ilyen szellemfotografiákat és elképzeltetők a spiritiszta — dolgokban laikus fényképész bámulása, mikor előhívás — közben a lemezen a médium háta mögött megjelenik a „szellem“, a melyet a fölvétel alkalmával nem látott. Ez természetes is, mert hisz a fényképező ugyanazt a lemezfajtát, ugyanazt a gépet használja, mint a mit máskor műtermében szokott használni és bizony csóválja is a fejét, nem érti meg, hogy is történhetett meg ez a csoda.

Pedig a dolog magyarázata a lehető legegyszerűbb. Nem boszorkányozza meg senki sem a lemezt, sem a gépet, sem az előhívót, még csak szellemek sincsenek a fölvétel alkalmával jelen, hanem igenis oda van festve a háttérre, (természetesen nem a fényképész háttérére, hanem a szeansz-terem falára) kén-savas chininnel (chininszulfat) a szellem alakja, a mit emberi szemmel nem lehet látni.

Chininszulfat helyett urannitrat oldattal, vagy egyéb olyan vegyszerrel, mely oldott állapotban fluoreszenciát tartalmaz, szintén rá lehet festeni a háttérre a szellemalakot. Ezeknek a preparátumoknak az a tulajdonsága, hogy violaszínű sugarakat bocsátanak ki, melyeknek tudvalevőleg a legnagyobb az aktinitásuk és ebből folyólag a fényérző lemezre legjobban hatnak.

Ha tehát a beavatlan fényképészszel akarjuk elhítenni a szellemek létezését, akkor a médium mögé papir, vagy vászon háttérre feszítünk ki, melyre előzőleg savanyú kén-savas chininoldattal reá festettük a szellemet, a szokásos módon való lefényképezés után a médium háta mögött a szellem is láthatóvá válik. Az eljárás igen könnyű és egyszerű, a siker legfőképen attól függ, hogy a szellemet ügyes kézzel, fantasztikus alakban rajzoljuk föl a háttérre.

De más módon is lehet elérni szépen sikerült szellem fotografiákat, az esetben azonban a fényképész már be van avatva a spiritiszta-szélhámosságok titkaiba. Itt már a médium és hívők félrevezetése a cél. A szellemet vagy a fényképezés előtt vagy után hozhatjuk a lemezre. Ha a fényképezés előtt akarjuk a szellemet a lemezre hozni, akkor egy beavatott egyén bő, lenge, fehér lepelbe burkolódzva félhomályos szobában sötét háttér előtt áll „modell“-t, a képet meglehetősen életlenre kell beállítani. Magneziumfény mellett lefotografáljuk a „szellemet“, a lemezt pedig előhívás nélkül megőrizzük. A szeansz alkalmával ugyanerre a lemezre lefényképezzük a médiumot is, a ki a hatás kedvéért „trance“-állapotba merül és csak akkor kell a fölvétel után a lemezt előhívni, melyen természetesen az előbbi szellemfölvétel is megjelenik. Ha a médium lefotografálása után kívánjuk a szellemet megjelentetni, azt legkönnyebben úgy érhetjük el, hogy a negatív üvegoldalára karmin festékekkel rárajzoljuk a szellemalakot, és a negatívot napon másoljuk. Persze a beavatlanoknak szükségtelen a negatívot látni, elég ha a pozitíven látják meg a szellemet.

Még egy módja van a szellemfotografálásnak s ez a legérdekesebb, mert a szellem a szeanszon a jelenlevők előtt is megjelenik. Ez úgy történik, hogy a médiumot egy ajtó elé ültetjük, melyre háttérnek egy sirtingszövetet feszítünk ki. A háttéren túl levő elszórt mellékszobából közönséges laterna-magikával vagy más vetítő készülékkel egy szellemalakot vetítünk a háttérbe, melyet aztán a médiummal együtt lefotografálunk.

* Mutatvány a szerző „Különleges fényképezési eljárások“ című sajtó alatt levő munkájából.

A vetítő-készüléket legjobb egy dobozba helyezni, csupán az objektív előtt hagyni egy kis nyílást, nehogy a lámpa fénye a sirtingen keresztül eláruljon bennünket. A seansz-helyiség is sötétebb, mint rendesen, azért az expozíciót meglehetősen hosszúra kell hagyni. A nagyobb biztonság kedvéért a jelenlevőket úgy ültessük le, hogy u. n. „láncot képezzenek, vagyis mindenki a szomszédja térdére tegye a kezét és az egész szeánsz alatt ne mozduljon, mert különben „a szellemek megharagusznak“. Ha valaki mégis kíváncsi lesz a svindlire és megmozdul, vagy pláne a helyét is elhagyja, azt hamarosan észrevehetjük a nagy csöndben és gyorsan eltüntetjük a vetítő-készüléket, mire aztán a szellemek természetesen „megharagítva a hitetlenektől“ eltávoznak.

■

■



FÉNYKÉPEZÉS A MÉRNÖK SZOL- :: GÁLATÁBAN. ::

(FOTOGRAMMETRIA.)
IRTA: BLAU MIKLÓS, MŰEGYE-
TEMI HALLGATÓ, BUDAPEST.

Mikor az amatőr már néhány tucat lemezt tönkre tett s mikor már lefotografálta összes ismerőseit, szóval mikor már kezdi megsejteni, hogy a fotografáló-masina nemcsak arra való, hogy mások észrevegyék, hanem hogy neki magának is szórakozást nyújthat, mikor észreveszi, hogy a fotografálásnak művészi céljai is lehetnek, akkor rendszerint minimumra redukálja hozzája tartozók „díjtalan művészi“ lefotografálását és egyelőre tájképek megörökítését tűzi ki céljául.

A tájképet is kapcsolatba hozza ugyan egy-egy jó barát vagy kiránduló-partner arcképével; legalább nem az obligát házfal képezi e kezdő amatőr-arcképek sablonos kiegészítő háttérét.

Utra indul tehát a fényképező az ismerősök elől, vagy az ismerősökkel, ismerős vagy ismeretlen kiránduló helyekre, erdőkbe, hegyekbe, keresve a hangulatot, a természetet, felhasználható a fényképtémát.

A legérdekesebb kirándulás, különösen a fényképező szempontjából a gyalogos kirándulás. Nemcsak azért, mert a legszebb kiránduló helyekre nem igen vezetnek alkalmas közlekedő utak, nemcsak azért, mert ez a közlekedő eszköz minden jármű között a legkevésbé költséges, de azért is mert gyaloguton, ha valami érdekes, felvételre érdemes dolgot lát, megállhat, fotografálhat anélkül, hogy magát, vagy ha vannak, utitársait a kényelmes utazásban zavarnia kellene.

Az ilyen gyalogos kirándulásoknál az elemőzsián, a fotografáló masinán és az esetleg sétabotnak használt álványon kívül legfontosabb utitárs a térkép.

Nem számítva a tulságosan ismert és tulságosan látogatott kiránduló helyeket, ahol amúgy is több az ember, mint a természeti szépség; jó vezető vagy az annál nagymértékben olcsóbb, de tán hasznosabb térkép nélkül nagyon könnyen eltévedhet ajámbor kiránduló.

Nálunk szerencsére nem drága, s emellett nagyon jó térképeket ad ki a kirándulók örömeire a cs. és kir. katonai földrajzi intézet.

Ezeokról a térképekről, különösen azok készítéséről, akarok most röviden megemlékezni, ami nemcsak azért fogja az olvasókat érdekelni, mert mint említettem a kirándulásoknál szinte nélkülözhetetlen, hanem azért is, mert a térképek elkészítésében a fotográfia is elég jelentős szerep jut.

A térképek fotográfiai uton való sokszorosítását, nagyobbítását és kisebbítését itt tárgyalni nem óhajtom, mert azt amatőr-társaink nagy része amúgy is ismeri, de meg nem is vág a mérnöki munkálatok körébe, hanem szólani akarok a fotografálásról, amennyiben az a térképek első eredeti elkészítésénél játszik szerepet.

Ismertessük ezért általában nagy vonásokban a térképek készítési módját.

A térkép feladata valamely vidéknek könnyen kezelhető kisebbitett hű mását adni. A rendszeren használt térképek minden nevezetesebb részlet hű feltüntetésével az egyes vidékek vízszintes vetületének (felülnézetének) meghatározott méret-arányban kicsinyített képét adják annak módszerek, melyekkel a térképet a magassági, tehát függőleges síkban való viszonyokat is feltüntetik (magasságok beírása számmal, rétegvonalazás, srafkozás, szinezés, sumirozás stb.), de ezek a térkép alakját készítési módját egyáltalán nem befolyásolják. Tökéletlen megfigyelő képességünkkel nem tudunk nagy területen egyszerre minden részletet felfogni. Minthogy pedig a térképen minden részletet meg kell jelölnünk legtermészetesebbnek látszik, hogy valahonnan kiindulva, előbb egy akkora darabnak részletes térképét alkotjuk meg, amekkora területet még egyszerre, teljes részletességgel tudunk papírra vetni. Ezen a területen belül meghatározzuk, pontosan megmérjük minden pontnak egymáshoz való viszonyát s az előre megállapított méretarányban kisebbitve, rajzoljuk azt fel a térképre.

Ha azonban így járnánk el s az egész vidéket így kis részletterületekre osztva, mozaik-szerűen határoznók meg a részletek térképeit, azok összeillesztése nagyon ritkán sikerülne. A méreteink tökéletlensége folytán előálló, kis területen alig észrevehető elenyésző hibák a nagyobb területen a természettől oly lényeges eltérést adhatnak, hogy az egész térképezési munkát értéktelenné, hasznavehetetlenné tennék.

Ezt elkerülendő, éppen nem tagoljuk szét a térképezendő területet, hanem az egészben kijelölünk egymástól 30—40, sőt esetleg még több km. távolságban a térképezendő területnek megfelelő számban (országos térképezéseknél több ezer állandó ugynevezett elsőrendű alappontot, melyeknek egymáshoz és más ismert pontokhoz más országok, csillagok stb.) viszonyított helyzetét a legpontosabb mérő eszközökkel, a leggondosabb mérésű műveletekkel meghatározzuk és a térképen a megadott méretarányban a legmesszebbmenő gonddal felrajzoljuk.

Városok határában nagyobb kilátással bíró dombok, hegyek tetején gyakran láthatnak a kirándulók vas vagy kőoszlopokat, vagy még inkább fából összerótt piramis alakokat, melyeken mindig egy pont meg van jelölve s e pontok szolgálnak az ilyen munkálatoknál elsőrendű alappontok gyanánt.

Ha már most meg van rajzolva az ezen elsőrendű alappontokat pontosan tartalmazó térkép, megállapíthatunk sokkal sűrűbben, egymástól fokozatosan kisebb távolságban másod-, harmad-, negyeredű alappontokat, melyek helyét mindig már csak a megelőző rendűekhez képest állapítjuk meg pontosan, úgy, hogy a mérés fokozatosan szorítottatik kisebb és kisebb területekre. A negyeredű alappontot már rendszeren alig 1—2 km-nyire vannak egymástól.

E megállapított helyzetű sűrűbb alappontokat az elsőrendűek közé a térképre szintén nagy gonddal felrajzoljuk.

A térképkészítés eddig ismertettét részét nevezzük *alappontok meghatározásának*, melynek elvégeztével veszi kezdetét a térkép tulajdonképeni elkészítése, az ugynevezett *részletfelvétel*, mikor is az alappontokhoz viszonyítva, a földön levő minden különösebb dolgot, utakat, folyókat, hidakat, vasutakat s minden néven nevezendő, a természetben tájékozódásra csak némiképpen is felhasználható tárgyakat pontosan felvesszünk s a térképre felrajzolunk.

A részletfelvételre, a részlet pontok meghatározására különféle jobb-rosszabb módszerek vannak, melyeket itt tárgyalni nem akarok. (Bármely geodéziai szakmunkában az érdeklődő megtalálhatja őket.)

E helyett csak a részletfelvételeknek egy nagyon speciális és csak speciális esetekben is alkalmazott, amatőr társaimat leginkább érdeklő módját, a *fotogrammetriát* kívánom ismertetni.

A fotogrammetria azon az egyszerű tényen alapszik, hogy egy pont két rajta átmenő egyenes metszéspontjaként teljesen meg van határozva.

Ha tehát tudunk a természetben valamely ponton át két egyenest kitűzni, mely egyenesek képeit a térképen könnyen előállíthatjuk, akkor a térképen levő egyenesek metszéspontja adja az illető pont helyét a térképen.

Nézzük meg a térképre felviendő pontot, tárgyát, két oly alappontból, melyeket a fentebb említett módszerrel meghatároztunk s a térképre már felraktunk.

A tárgyat szemünkkel mindkét esetben összekötő vonalak szolgáltatnak két ilyen, a pontot meghatározó egyenest. E módszernek nehézsége, hogy egyeneseket megrögzíteni tekintetünkkel nem tudjuk, de meg az is, hogy a nagyszámu felveendő és látott pont közül csak nagyon-nagyon keveset tudunk megjegyezni addig, míg azt a vidéket a másik alappontból is megnézzük.

Éppen ezért az emberi szemet helyettesítjük egy fényképező gépnek lehetőleg hibátlan, éles szemével, objektívjével, amely szem meg tudja őrizni, illetve rögzíteni a fényképlemezen mindazt, amit egyszerre lát, úgy, hogy a képet kidolgozva ugyanazon helyzetben állítjuk vissza a gépbe, mint a melyben felvettük. Bármely pont fényképét az objektív középpontjával összekötő egyenes keresztül megy a természetben vele megegyező ponton, ugyanezt két alapponton végezve el, e két egyenes metszéspontján van a természetbeli pont.

A mi feladatunk azonban nem a természetbeni pontoknak, mert hisz azok már meg vannak, hanem azok térképi képeinek pontos meghatározása. Egy kis meggondolással könnyen beláthatjuk, hogy ha a kidolgozott fényképet és az objektív középpontját (ill. mindezeknek vízszintes vetületeit) nem a természetbeli alappontok, hanem azoknak térképi képeire helyezzük, természetesen ugyanoly helyzetben, mint az a természetben volt, akkor a két képen ugyanazon természetbeli pontnak megfelelő fényképpontoknak az objektív-középponttal való összeköttetéseik oly egyeneseket adnak, melyek metszéspontja a térképen azt a pontot jelöli ki, amelyik éppen a természetbeli pontnak felel meg a térképen. Ez a pont ugyanis egyszerű geometriai tételek szerint oly helyzetet fog a térképre már felrajzolt alappontokhoz képest elfoglalni, mint amilyent a természetbeli pont a természetbeli alappontokhoz képest elfoglal.

Már most csak egyszerű módot kell mutatni arra, hogy az összes felveendő pontok helyét a térképen megjelölhessük. Mindenekelőtt legyünk tisztában avval, hogy milyen esetekben használjuk a térkép elkészítésére a fotogrammetriát.

Minthogy a fotogrammetria az összes részletfelvételi módozatok között a legkevésbé pontos, amennyiben egy kilométer hosszúságot is már csak 4—5 m. pontossággal ad meg, ezért csak alig értékes területek, kopár hegyvidékek, havasok térképének elkészítésére használjuk, ahol ilyen 4—5‰-os hiba megengedhető.

Minthogy pedig minden térképi pont meghatározására két egyenes szükséges, melyeket a fényképen levő pontnak az objektívvel való összeköttetése ad: szükséges, hogy minden a térképre felveendő pontnak képét meg tudjuk ismerni mindkét fényképen és hogy a pontokat egymástól határozottan meg tudjuk különböztetni.

Nem használhatjuk tehát ezt a felvételi módot pl. olyankor, ha a felveendő vidéket erdő borítja, melynek részei (tehát fái) egymástól meg nem különböztethetők. A fotogrammetriát tehát csak ott használhatjuk ahol a fényképen minden pontról pontosan meg tudjuk állapítani, hogy melyik természetbeli pont képe.

Még megjegyzendő, hogy miután, — mint már említettük — a térképkészítéshez a fényképnek vízszintes vetületét kell előállítani, a fényképlemezt mindig függőlegesen állítjuk fel, miáltal a vetület egyetlen egy egyenesbe fog esni.

Ezek után legközelebb már könnyen ismertethetjük a tulajdonképeni mérést és a térkép elkészítési módját.

(Folytatjuk.)



Z „ERIT“ LEMEZEK.

ISMERTETI: SZTANKOVSKY JÓZSEF,
ERDŐSZENTGYÖRGY.

részben még most is, 4 év multán is fönnáll. Hogy miért? Azt tökéletesen megmagyarázni lehetetlen. Hosszú időn át kerestem az okokat amatőr-ismerőseim körében, kérdezősködtem, kutattam: hasztalan. Pozitív magyarázatot senkitől sem kaptam.

Hogy az „Adria“ lemezek forgalomba jövetelének első idejében meg lehetett: ez magyarázható, mert hiszen egy ismeretlen újdonsággal szemben bizonyos mértékben óvatosaknak kell lennünk addig, amíg annak jóságáról meggyőződhattunk, illetőleg erről meggyőztünk! Mert nincs mit szépíteni a dolgot, bizony a régi, nagyhirű, híres, nevezetes lemezgyárakból is kerül ki egyszer-egyszer nem kis hibával bíró lemez, hát akkor olyan égbekiáltó bűn, ha egy kezdő, nehézségekkel küzdő, de magyar lemeznél fordul elő valamely lényegtelen technikai hiba, amit ha a külföldi gyárnál megreklamáltunk, az még válaszra sem érdemesített, míg a magyar gyár bőségesen kárpótol!

Nem az „Adria“ gyártmányról akarok írni, mivel ez már nem létezik, de mert egy tapasztalatot most nyertem felőle, azaz a kísérleti idő most telt le, kötelességem fölemlíteni! A külföldi lemezgyárak nagy garral hirdetik lemezeik állandóságát s azt egy évi időtartamra jelzik. És ime: 2 év előtt különféle körülmények között félre tettem kevésbé gondosan csomagolva az „Adria“ *ultrarapid*, *diachrom*, *háromszin* lemezekből 6—6 darabot úgy, hogy kettő-kettő a laboratóriumomban, kettő-kettő a gyógytáramban, s végül kettő-kettő a természeti viszontagságoknál, (hidegnek, melegnek tehát nedvesség és szárazságnak) legexponáltabban a nyitott folyosóban lett elhelyezve. A 2 év e hó 10-én telt le. Kísérlet alá vettem tehát e lemezeket és szinte meglepve tapasztaltam, hogy az *ultrarapid* és a *háromszin* lemez a fátyolosodás legminimálisabb jelét sem mutatta, még a széleken sem, míg a *diachrom* csupán 1 mm.-nyi szegélyfátyolt kapott, de csakis az a kettő, amely a patikában volt elhelyezve. Itt pedig a különféle gázok megérthetővé teszik a szegélyfátyolosodás eshetőségét.

A magyar lemezek, a sokszor ócsárolt „Adria“ lemezek állandóságának elbirálását — a fennebb említettek után — a külföldi gyártmányok *hirdetett* állandóságával szemben tisztelt olvasóinkra bizzuk!

A Riegler r.-t. tulajdonát képező magyar lemezgyárat néhány hónap előtt az „Első magyar fotoipar r.-t.“ vette át és azt a nagy tudású, kiváló fotokémikus: Piller Ferenc vezetése alatt kibővítette, nagyobb és modern mosó-, öntő- és vágógépekkel szerelte föl, miáltal már külsőleg is megállja helyét bármely német vagy francia lemezgyárral szemben is.

Az „Első Magyar Fotoipar r.-t.“ szives volt „Erit“ szárazlemez gyártmányaiból kipróbálás, megvizsgálás és véleményezés céljára nekem néhány darabot beküldeni, nevezetesen: a 746 és 735 emulzió számú „ultrarapid“ (ibolya cimke), 748 em. számú színérzékeny és a 749 em. számú diapozitív-lemezekből.

Az „Erit“ szárazlemezeket általánosságban a kitűnő, magas szín-, és fényérzékenység, *öntési hibamentesség*; egyenletes, hólyag- és gyűrődésmentes réteg, kiváló modulálóképesség s végül a határtalan állandóság jellemzi.

Az „Erit“ *ultrarapid*-lemez kiválóan magas érzékenységű lágyan dolgozó lemez. Érzékenysége okvetlen magasabb 30° W.-nél. Nagy érzékenysége dacára tág teret enged az expozícióban, fátyolosodásra legkevésbé sem hajlandó. Rossz világítási viszonyok mellett, közepes fényerejű objektívvel gyors pillanatfölvételt enged eszközölni. *Bármely előhívóval* kezelve jól átdolgozott, kitűnően modulált, könnyen másolható negatívot ad.

Megbecsülhetetlen lemeze úgy a szakembernek, mint az amatőrnek mindazon esetekben, amikor vagy a világítási viszonyok nem kielégítőek, vagy roppant gyors pillanat eszközlése válik szükségessé. *Óridsi érzékenysége folytán némi óvatosságot igényel a berakásnál és hívásnál egyaránt, mivel a vörösfénynek huzamosabban kitéve, könnyen fátyolt kaphat.*

Bármely színérzékenyítő festékekkel preparálható.

„Erit“ színérzékeny-lemez. Általános érzékenység tekintetében közel áll az előbbihez; színérzékenysége sokkal nagyobb értékű a forgalomban levő más gyártmányu színérzékeny lemezeknél, amennyiben mélyen a vörösbe nyúlik a *Fraunhoffer-féle C és B* vonalak közé, míg a kék-érzékenység kitűnő arányosan van tompítva. Ami speciálisan *sárga-zöld* érzékenységét illeti, az oly tökéletes, amilyen talán egyetlen létező gyártmánynál sem tapasztalható, de kényesebb esetekben ajánlatosabb egy nagyon világos sárga színsűrő (vagy a *Busch-féle „Flavor“-sárga színsűrő* alkalmazása. Bármely előhívóval kezelve gyönyörű, jól átdolgozott, plasztikus, fátyolmentes negatívot ad, ami az arcfényképezésnél fontos, mivel retusra alig vagy egyáltalán nem szorul. Az „Erit“ színérzékeny lemez joggal mondható a jelen ideális arcképlemezének!

Magas vörös érzékenységénél fogva a kidolgozásnál nagy vigyázatot igényel!

Az „Erit“ diapozitiv-lemez úgyszólván teljesen szemcse nélküli chlor-brom réteggel bíró lemez. Abszolút fátyolmentes képet ad, még abban az esetben is, ha a megvilágítás esetleg hosszabb volt a kelleténél. Megbecsülhetetlen mint vetítő-diapozitiv, sztereokép; aránylag jó érzékenységénél fogva nagyított negatív, s a különböző fotomechanikai eljárások céljára.

Ortollal, hydrochinonnal, vagy metol-hydrochinonnal tömör, kékesfekete lemezt ad.



HÁZILAG ELŐÁLLITOTT DIAPOZITIV-LEMEZEK.

IRTA: SZEGHALMI GYULA, SZEGHALOM.

A zselatin föloldódása után 15 gr. száraz kristályosodott ezüstnitrátot vetünk az elegybe s mindaddig keverjük, míg csak a nitrát teljesen föl nem oldódott. Most az ekként nyert emulziót tiszta porcellán- vagy üvegcsészébe öntjük, a föntebb említett módon lehűtjük, a hűtés következtében megkocsonyásodott masszát fölaprózzuk, alaposan kimossuk, (10 percig, 3-szor váltott vízben) újból megömlesztjük s finom gyolcsruhán át megsűrjük.

Tájékoztató céljából megjegyzem, hogy a fölaprózott emulzió kimosását semmi esetre sem szabad fémedényben végezni, mivel a fémek káros hatást gyakorolnak az emulzióra. Az emulzió készítését és öntését gyertya- vagy lámpafény mellett — még pedig a fényforrástól lehetőleg távol — a lemezek szárítását azonban mindenkor teljesen sötét vagy nagyon gyér piros fény mellett végezzük.

C. T. Sutton a „British Journal of Photography“ c. folyóirat 1900. évi folyamában a chlórözüst-kollodium készítéséről szóló tanulmányában részletesen kifejti, hogy az ily lemezekel való operálgatás eredményére nagy befolyással van a felhasznált chloridok minemősége.

Szerinte a chloridok közül a lithiumnak és strontiumnak — melyek közül az előbbi sötét piros, az utóbbi világos piros színeket eredményez — adandó előny, amennyiben éppen ezek azok, melyek a későbbi színeződést megkönnyítik.

Mivel maga a strontium alkoholban igen nehezen oldódik, ajánlatos a strontiumnak lithiummal való keverése — még pedig oly arányban, hogy a lithium fölös mennyiségben legyen — esetleg tisztán lithium alkalmaztassék.

Konzerváló szerül — melynek mennyisége mindenkor az emulzióban levő ezüst-mennyiség arányától függ — csakis a citrom- vagy borkősav jöhet tekintetbe. Hogy e két sav közül melyiket válasszuk, arra nézve a megejtendő próba adja meg a választ. Ha ugyanis az alkalmazott chloridot borkő- vagy citromsav alkoholikus oldatával hozzuk össze — például chlórithiumot borkősavval — s abból csapadék válik ki, úgy ez annak a jele, hogy a két anyag együttesen nem használható. S ha mégis használnók, az eredmény durva szemcséjű, tehát diapositiv célokra értéktelen kép lenne.

E szerint a chlórözüst-kollódium összetétele a következő legyen :

150 kcm. aetherben s 144 kcm. alkoholban 6 gr. lőgyapotot oldunk föl. Az ekként nyert 300 kcm. kollódiumhoz az alábbi alkatrészeket adjuk :

10 gr. kristályos ezüstnitrát,
1·3 „ chlórithium,
4 „ citromsav,
1·5 „ glicerin,
0·2 „ ricinus-olaj.

Az ekként előállított emulzióval való további művelet a fentebb elmondottakkal teljesen egyezik.

Réz, vagy fametszetszerű képek diapositiválására a hydrotypiai eljárásan alapuló módszert ajánlom.

E célból homályos üveglapokat veszünk s azokat alaposan megtisztítva, érdes oldalukon kétszer egymásután a következő alkatrészekből álló oldattal öntjük át :

30 kcm. párolt víz,
30 gr. fölvert tojásfehérje,
3¹/₂ „ halenyv,
1²/₃ „ kettedchrómsavas-ammonium,
3 csepp ammoniak.

A második átöntést csakis az első réteg teljes száradása után szabad végezni. Tekintettel arra, hogy a fürdő már 1—2 napi állás után romlani kezd, 10—12 nap mulva pedig teljesen hasznavehetetlenné válik, sohasem szabad többet készíteni, mint a mennyit a mondott időn belül fölhasználhatunk.

A kész lemez másolási ideje napos időben 5 perc, felhős időben 15—15 perc, erősen borult időben 30—40 perc. A kimásolt lemezeket alapos mosásnak vetjük alá, miáltal a kép rétege a meg nem világított pontokból kioldódik, a megvilágított helyeken pedig sárgás-fehér színt öltve rögzítődik. Ha már most a rögzítődött réteget alkoholban oldott anilinfestékbe tesszük, az emulzió magába szívja azt s így létrejön a tetszés-szerinti színű diapositiv kép.

Ha a negatív erős fedettsége mellett nem bír teljesen átlátszó, viztisza vonalakkal, kellő eredményt nem fogunk elérni.

R. Defays a „Bulletin de la Société française de photographie“ c. francia folyóiratban a *vaspigment diapositiv-lemezek* készítésére a következő eljárást ajánlja :

Kifogástalanul tisztított üveglapokat pontosan vízszintes helyzetbe hozunk s lehető egyenletesen az alábbi összetételű oldattal alapozzuk :

500 kcm. párolt víz,
50 gr. zselatin,
3 kcm. 5%-os chromtimsó.

A lemezek száradása után — közvetlenül a használatkor — összeállítjuk az érzékenyítő fürdőt :

500 kcm. párolt víz,
15 gr. vaschlorid,
10 „ citromsav.

Az érzékenyítendő lemezeket kb. 10 percre tesszük ki a fürdő hatásának, majd függélyes helyzetbe hozva, sötét, pormentes helyen megszárítjuk.

A másolást fotométer segélyével végezzük. Ha a kép eléggé látható, illetőleg a legátlátszóbb pontokon kellő tömörséget nyert, a másolást befejezzük s a lemezeket szinezés céljából kb. 10 percre 20—25° C.-ra melegített pigment-fürdőbe helyezzük. E fürdőben a megvilágított zselatinréteg tapadóképességét — melyet előbb a vaschlóriddal való cserzés által elvesztett — visszanyeri, a vaschlórid chlorürre redukálódik, minek következtében a *megvilágítás arányában fölveszi a festékanyagot*. A meg nem világított részek vitziszták maradnak.

Amennyiben a negatív fedett részei alatt levő, vagyis világosságot nem kapott pontjai is szineződnének, ez annak a jele, hogy a másolás túlhosszú volt. A szinező-fürdőből kivett lemezeket mosás nélkül szárítóra rakjuk; a fölös mennyiségű festéket csak a lemez teljes száradása után távolítjuk el. A különféle színű vaspigment diapozitívek előállítására szolgáló szinező fürdők recipéit sajtó alá kerülő szakmunkámnak a „*Diapozitívek szinezésé*“-ről szóló fejezetében közlöm.

Ablakképek, duplikát vagy nagyított negatívek előállítására az alábbi összetételű brómezüst emulziót ajánlom:

I.

100 kcm. párolt víz,
10 gr. ezüstnitrát.

II.

270 kcm. párolt víz,
24 gr. brómkáli,
1·2 „ jodkáli,
10 „ kemény zselatin,
7·5 „ ammonium-carbonát.

III.

30 gr. zselatin.

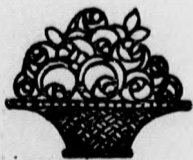
Az I. és II. oldatot 70° C. hőmérséklet mellett összekeverjük, majd vastag porcellán-csészébe téve, kb. 2 óra hosszáig 90° C. hőfok mellett digeráljuk. E közben a III. alatti zselatint vízben megduzzasztjuk, s midőn kellőképp megduzzadt, az ezüstnitrát és brómkáli forró elegyében tesszük, melyben néhány perc alatt föloldódik. A mint ez az eset beáll, az ekként nyert emulziót tiszta porcellán- vagy üvegcsészébe öntjük, a csészét a massa lehűtésének előmozdítása céljából jegesvízbe vagy éppen jég közé állítjuk s körülbelül 10—12 óráig fénymentes helyen állni hagyjuk.

A megkocsonyásodott emulzió fölaprózásánál, mosásánál, ömlesztésénél, szűrésénél és az üveglapokra való öntésénél ugyanazt az eljárást kell követnünk, mint a föntebb leírottaknál.

Azok részére, kik az emulziók összeállításával nem akarnak pepecselni, az „*Első Magyar Fotoipar részvénytársaság*“-nál fénymentes korsókban árusított bróm- chlór-bróm- vagy chlórezüst emulziót ajánlom. A vehető legkisebb mennyiség ¼ kilogramm, ára 2 kor. 50 fillér.

E mennyiséggel 30—40 drb. 13×18 cm. nagyságu üveglapot vonhatunk be.

(Vége.)



FOTOUJDONSÁGOK.

I. Színes mozgófényképek.

A színes fényképezés problémája nemcsak az egyszerű felvételek készítőit foglalkoztatja, hanem a mozgófényképezéssel foglalkozókat is. Tagadhatatlan, hogy a színek hiánya a mozgófényképek természetességét nagy mértékben lerontja s ezért már régebben igyekeztek e hátrányon segíteni.

Az eddigi színes fényképek, utólag lettek színezve s bizony természetességükhöz sok szó fért úgy, hogy sok esetben a monochróm képek sokkal előnyösebben tűntek fel.

A színes mozgófényképezésnél megpróbálták a színes fényképezés technikáit felhasználni, de ez a kísérlet is sokáig eredménytelen maradt. A Lumiere-féle autochrom eljárás, a lemez érzéketlensége miatt a gyors pillanatfelvételek készítésére nem volt alkalmas.

Ujabbán *Smith* Albertnek sikerült a háromszínrendszer alapelveinek felhasználásával a színes mozgóképek megvalósításához közelebb jutni. *Smith* a három színszűrő helyett csak kettőt alkalmaz; az egyik sárgászörös, a másik zöldeskék. A felvételeket ezen színszűrőkön át felváltva eszközli és pedig úgy, hogy az objektív és fényérzékeny filmszalag közé egy forgókorong küllőinek irányában vannak elhelyezve a színszűrő üvegek. Minden második felvételt egy színszűrő alatt, s a közbeeső felvételeket a másik színszűrő alatt készíti. Ugyanilyen az elrendezés a vetítésnél is úgy, hogy az eredetileg sárga színszűrő alatt felvett kép sárga üveggel vettítették. Tehát az ernyőn felváltva egy sárgászörös és egy kékeszöld színű kép mutatkozik. Ha már most a képek elég gyorsan váltakoznak az emberi szem tökéletlenségénél fogva, az egyik színérzet a szemben még el sem tűnt, máris jelentkezik a másik, tehát nem látunk külön-külön színeket, hanem a két kép összetevődik s a szem a képet természetes színekben látja.

Ez volna a *Smith*-féle eljárásnak lényege, a kivitelben azonban oly nehézségek mutatkoztak, amelyeknek elhárítása a szerzőnek tömérdek fáradságába került. Legnagyobb nehézség a filmek színérzékenyítésénél van, hogy a film az összes színek iránt egyaránt érzékeny legyen s emellett oly fényérzékeny, hogy a gyors pillanat-felvételeket meg lehessen vele csinálni. Továbbá, mivel a vetítésnél két különféle színű kép ad egy természetes színű képet, tehát, hogy a hatás tökéletes legyen, még egyszer oly gyorsan kell a felvételeket készíteni s természetesen vetíteni is. Ha tehát, amint a szintelen mozgóképeknél szokásos volt, egy másodperc alatt 16 felvétel készült, ezen eljárás szerint 32-t kellene csinálni. Nehézséget okoz még az is, hogy a rendkívül érzékeny filmeket egész sötétben kell előidézni, továbbá a két színszűrő színárnyalatának eltalálása és összhangba hozatala a fényforrás színével is igen nehéz.

Mindezen akadályokat sikerült azonban legyőzni. Ezt bizonyítják azon tények, hogy *Albert Smith*, *Charles Urbannal* társulva nemcsak, hogy jó felvételeket eszközölt, hanem azokat Londonban, Párisban és Berlinben a nyilvánosság előtt be is mutatták, még pedig a jelenlevők bizonyítása szerint meglepő természeti hasonlósággal.

Mily módon sikerült az említett nehézségeket legyőzniök, az még a szerzők titka. —sz.—

II. Hüttig-mikrokamarája.

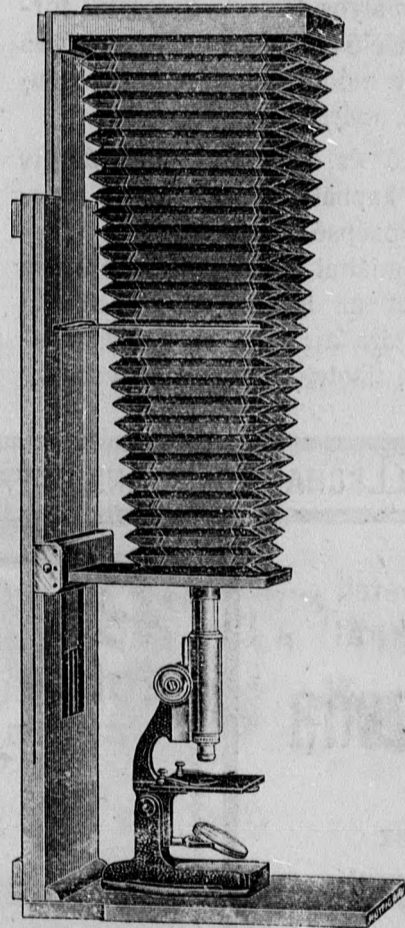
A fényképezésnek egyik igen érdekes és tanulságos ága, — mely azonban amatőrök körében eddig csak igen

szórványosan vagy egyáltalában nem tudott híveket szerezni: a mikrofotografia.

Vajon miben rejlik ennek oka? A látszólag nehéz eljárás és az eddigi drága készülékek lehetne a felelet. S ami elsősorban drágává teszi a mikrofényképező-gépeket, az, hogy kizárólag e célra voltak használhatók. Már pedig amatőrök egy kamarával mindennemű felvételt óhajtanak készíthetni.

Annál inkább örömmel üdvözölhetjük a *Hüttig A. G.*, Dresden — fiók Wien, IX., Berggasse 4. gyárat, hogy e tapasztalatok alapján olcsó, de jó szerkezetű „mikrokamarát” iparkodott szerkeszteni s — mi legteljesebb mértékben sikerült is — forgalomba is hozni. E kamara univerzálisnak jelezhető, mert nemcsak mikrofotográfiai célokra, de egyuttal reprodukció-, nagyító- és kicsinyítő-készüléknek egyaránt használható.

Miként az alábbi ábrából megállapítható, e kamarának szilárd alapépítményéből a kihuzatszán húzható ki és tolató be, míg többi része egy hosszú kihuzatu kamarából áll.



Mikrofotográfiai felvételekhez — merőleges, vagy vízszintes helyzetben — valamely kéznél levő oly mikroszkópot használhatunk fel, mely állványon, vagy szilárdan álló háromlábbon nyugszik. A tubust — az okulár-üveg eltávolítása után — egy kis objektívdeszkával az objektívnyílásba vezetjük és a fényképezőgéppel fénymentesen összekapcsoljuk. A fényképezendő kis preparátumot (növényrost, bakterium stb.) a mikroszkopasztalkára pontosan az objektívnyílás alá helyezük. Fekete kendő alatt beállítunk a homályos üvegen, miközben a mikroszkoptükröt akként igazítjuk, hogy a homályos üvegre vetődő fénykör egyenletesen megvilágítottnak lássék.

A kihuzatszán be- vagy kitolásával lehetővé válik az alig látható preparátum nagyítása, a mi 13×18 cm. méretig eszközölhető. A végletekig pontos u. n. „hajszáléles” beállítás a tubuson alkalmazott csavarmenettel történik.

A homályos üveg eltávolítása után a kazettát óvatosan betöljük és a világító tükrök elé egy darabka fekete papírost teszünk, hogy a kazetta fedél kihuzásakor a visszaverődő fényt eltakarjuk. Az expozíció előtt távolítsuk el óvatosan a tükröt elfedő papírost, amely ismét fényvédő gyanánt szolgáljon mihelyt a kazettát becsukjuk.

Az expozíció ideje a nagyítás mérvétől és a mindenkori napvilág erejétől függ. Néhány kísérlet csakhamar meghozza a kívánt jó eredményt.

Az oly preparátumoknál, melyek a mikroszkop függélyes helyzetét kívánják, a készüléket is függélyes helyzetbe kell hoznunk, amit akként érünk el, hogy a tolatszán elülső részére rajztáblát csavarunk, amelyen a mikroszkop helyet

talál és amely egyuttal a felvételi készülék függélyes alap-építményéül is szolgál.

Mikrofotografiai felvételeknél ügyeljünk arra, hogy a kamara és a tubus oly egyenes vonalba essenek, mely a homályos üveg középpontjába vezet és hogy a készülék nyugodt rázkódásmentes helyen legyen felállítva, mert a dolog természetéből folyik, hogy a legcsekélyebb rezgés is életlen képeket eredményez. E két szempont figyelembe vétele mellett a mikrofelvételek nem fognak az amatőrnek nagyobb nehézségeket okozni, mint bármely más közönséges fényképfelvétel.

Ugyanazzal az univerzális készülékkel pompás reprodukciókat is készíthetünk az oly képekről, melyek negatívjai nincsenek meg nekünk. Az ekként nyert negatívokról már tetszés szerinti számú másolatot készíthetünk. Evégből a kamarát vízszintes helyzetbe hozzuk, a kihuzat homlokzat-deszkájába valamely jó fényképezési objektívet csavarunk és a merőleges mikrofelvételeknél talapzatnak használt alapépítményt rajzdeszkának használjuk, melyre a reprodukálendő képet tetszés szerint felerősítjük. A beállítás mint más felvételeknél, itt is a homályos üvegen keresztül történik, és ezután helyébe a megfelelő élességre lediafragmázás után a kazettát toljuk be. Ily módon készíthetünk reprodukciókat egészen 13×18 cm. méretekig.

Hogy e kamarát nagyító és kisebbítő kamarául is használhassuk, a készülékhez kapható kihuzattoldatot használjuk fel, melynek elejét a középső kihuzattartóval fénymentesen kapcsoljuk össze, miáltal az objektív a kamara közepébe kerül. Nagyításokat az ismert módon akként készítjük, hogy az egyik oldalára a negatívot, a másik oldalára a bromezüst-papírost, illetve a lemezt helyezük;

kisebbitéseknél az eljárás egyszerűen fordított, ugyanis a homályos üveg helyére kisebbítendő eredeti negatív kerül, viszont a kamaratoldat oldalára a kazettát, — mely az érzékeny lemezt tartalmazza — toljuk. Különböző a készülékhez kapható, illetve ahhoz járó betétekkel 13×18 cm.-es képeket 9×12 és 6×9 cm.-re kicsinyíthetünk; és viszont nagyításokat 6×9-ről és 9×12-ről egész 13×18-ig nagyíthatunk.

Kiválóan szolid kivitelénél és sokoldalú használhatóságánál nemkülönböztetve *olcsó* áránál fogva Hüttig „Mikro“-kamaráját minden amatőrfényképezőnek legmelegebben ajánlhatjuk. Ára (mikroszkop nélkül) 1. számú kazettával 68.— korona. Az új 472. számú főárjegyzéket, — mely a kamarán kívül számos más érdekes újdonságot is tartalmaz — „Az Amatőr“-re való hivatkozás esetén díjtalanul és bérmentve küldi meg a Hüttig A. G. Dresden—A/21. Schandauerstrasse 76.

Rietzschel „Heli-Clack“-ja. A müncheni A. Hch. Rietzschel müncheni optikai és kamaragyár ez évben is hoz valami újdonságot a kamara ipar terén és pedig oly kamarát, melynél a fősúlyt a *szilárdságra* helyezte a gyár. Miként elnevezésével is — „Heli-Clack“- jelezni kívánta, e kamarához elsőrangú, igen fényerős objektív való. Méret, illetve alak gyanánt a szélességi alakot hozza a gyár, és háromszoros kihuzattal látta el ez új rendszerű kamara-típusát. Kiváló előnyei a következők: Egy darabból öntött előréssz, mely állandó szilárdságra teljes biztosítékot nyújt. Az egész előréssz eltolhatása mellett a kettőscsavar menetrendszer továbbra is megmaradt, mert ez az objektívnek a homályos üveggel állandóan párhuzamos mozgását teszi lehetővé. E szerkezet még a fel-, le és oldalt eltolás legkülönbözőbb

ACTIEN-GESELLSCHAFT FÜR ANILIN-FABRIKATION, BERLIN S. O. 36 („AGFA“)

Legideálisabb fölvételi anyag utazásoknál

„AGFA“-kazetta

(szabadalmazva)

nappali töltéshez

„Agfa“-, illetve Chromo-„Isolar“ zsebfilmekkel

(szabadalmazva)

Csakis 9:12 és 8:10, 5 cm. méretek.

Kitünő szakvélemények!!



Univerzális fölvételi anyag
Chromo-„ISOLAR“-lemezek és síkfilmek

Pontosan hangolt ingyen sárga színszűrő minden csomagban.
26° W. = 13° Sch.

Utolérhetetlen nagy ellentétű tájkép-fölvételeknél, pl. szűk utcáknál, erdőbelsőknél, szakadékoknál, hóborította sötét szikláknál, sötét előterű és nagy távolságú kilátásoknál stb. Kiváló anyag állat- és növény-fölvételekhez, olajfestmény-reprodukciókhoz, felhőtanulmányokhoz és különösen a mikrofotográfiához is.

„AGFA“-lemezek és síkfilmek EXTRA RAPID

„AGFA“-CHROMO-lemezek és síkfilmek

magas sárgászöld-érzékenységű pillanatmulzió sárgaüveg alkalmazása nélkül.

KAPHATÓK A FOTOÜZLETEKBEN.

eseteire is módot nyújt. A kihuzat legnagyobb hossza 31 cm. Az egész kamara fémből készült s ezért utazásokra, különösen a tropikus éghajlatu vidékekre — felette mód alkalmas. Végül nem hagyható figyelmen kívül, hogy rendkívül szilárd szerkezete és alapváza révén teleobjektívek és objektív-sorozatokkal való felszerelésre igen alkalmas.

▲ FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK. ▲

Paramidophenol előhívók.

- I. 1000 kcm. víz,
20 gr. paramidophenol.
- II. 120 gr. natr. szulfít,
120 „ kálikarbonat,
2000 kcm. víz.

Egy rész I-, 2 rész II-vel keverendő.

Vagy:

- 100 kcm. víz,
30 gr. káli-metabiszulfít,
10 „ paramidophenol

s annyi 10%-os marónátron oldat, hogy a kezdetben képződött csapadék teljesen feloldódjék.

Egy rész a szükséghez mérten 10—30 rész vízzel higitandó.

Adurol-előhívó.

- I. 1000 kcm. víz,
200 gr. natr. sulfít,
20 „ adurol
- II. 1000 „ víz,
120 „ szénsavas kali.

Használatra I., II. és vízből egyenlő térfogat-mennyiségek keverendők.

Alkalikus állandosító fürdő. $\frac{1}{2}$ liter forró vízben oldunk:

- 100 gr. timsót és
50 „ nátriumhydroxidot.

Kihülés után szűrjük és jól záródó üvegben tartjuk el. Használatkor 1—2%-nyit öntünk ebből a fixirnátron 30%-os vizes oldatához. A hosszabb idei állás e fürdőben nem árt meg a negatívoknak.

Hydrochinon klórbróm dia pozitív előhívó.

- 3 gr. hydrochinon,
100 „ nátriumsulfít,
200 „ szóda,
100 „ hamuzsir,
3 „ brómkáli,
1000 „ víz.

Az előhívó igen tartós és közönséges (petroleum) lámpafénynél feketés, a uerfénynél barnás színt ad.

Előidézés és állandosítás egy fürdőben. T. Thorne Baker e célra a következő fürdőket ajánlja:

- I. 20 gr. fixalónátron,
10 „ marókáli,
3 „ káliummetabiszulfít,
200 kcm. víz.

Közvetlenül a használat előtt 2 gr. hydrochinont adunk hozzá vagy,

- II. 20 gr. fixirnátron,
2 „ marókáli,
10 „ szóda,
3 „ káliummetabiszulfít,
200 kcm. víz.

Használatkor 2 gr. cínolt öntünk hozzá. Igen szép színárnyalatokat ad.

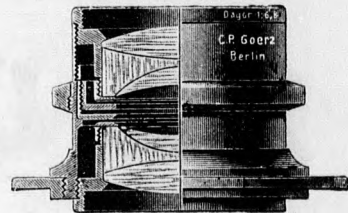
GOERZ

kettős anasztigmat

DAGOR

III. sorozat.

1:6,8.



arckép-, csoport-, pillanat-, táj-, épület- és interieurfelvételekhez a legrövidebb megvilágítás mellett.

A legnagyobb nyílás alkalmazása mellett 70° szögű kiterjedésben, kisebb diafragmák mellett pedig 90°-os tájszög (Weitwinkel) felvételek készíthetők vele.

A hátsó lencse egyedül mint ÖNÁLLÓ objektív használható és gyutávola csaknem kétszer akkora, mint az egész lencserendszernek.

Speciális kimerítő leírások ingyen és bérmentve.

Főárjegyzék objektívekről (kettős anasztigmatokról: Dagor, Celor, Syntor, Alethar, Hypergon, Lynkeioskopokról), továbbá gépek (Goerz-Anschütz-Klapp-kamarák, Photo-Stereos-Binocle-ről, pillanatzákról, „Triede-Binocles“-ről, prizma-távcsövekről stb.) kívánatra ingyen és bérmentve.

Kapható az összes foto-üzletekben, és ha nem, akkor közvetlenül az

Österr. ung. Optische Anstalt C. P. Goerz Gesellschaft m. b. H.

Wien, VII. Bezirk, Stiftgasse No 21.



ERNEMANN

Tükör-Reflex Kamara

a legtökéletesebb és ajánlásra méltó kamara
művészek, újságírók és komoly amatőrök részére.

Méreték 9×9 , $6\frac{1}{2} \times 9$, 9×12 , $12 \times 16\frac{1}{2}$ és 10×15
sztereo- és panoráma-felvételekhez.

Kérje a mi gazdagon illusztrált új főárjegyzékünket.

!! Hivatkozzék „Az Amatőr“-re !!

Heinrich Ernemann, Dresden 179.

Új díszes ismertető árjegyzék ingyen.

AZ ÚJ ÉVAD

a turistának sok újdonságot
hoz a fényképezési felszerelés
tekintetében is.

Hüttig-kamarák

minden sportnál a fényképe-
zési tehetség és tudás legna-
gyobb mértékű érvényesülését
teszik lehetővé.

472. sz. főárjegyzék — „Az Amatőr“-re való hivatkozás esetén — ingyen és bérmentve.

Hüttig A.-Gesellschaft, Dresden

a kontinens legnagyobb és legrégebb kamaragyára

Fiók: **Wien, IX., Berggasse No 4.**

Kiállítások, versenyek és pályázatok.

Az „Erit“ versenyprogramja és feltételei.

— Verseny „Az Amatőr“ margitszigeti kiállításán. —

1. Időtartam : 1909. május 30. (pünkösdszombatig) 1909. június 10-ig bezárólag. 2. Csakis a helyszínen, azaz a Margitszigeten eszközölt bármilyen felvételekkel lehet pályázni. 3. Minden versenyzőnek 2 darab magyar „Erit“ lemez áll *ingyen* rendelkezésére. További „Erit“ lemezek a helyszínen szerezhetők be a legjutányosabb áron. 4. 2 arany, 3 ezüst és 10 bronz plakettel jutalmaztatnak a legjobb felvételek — azonkívül 2 első 1 második tiszteletdíjat tüznek ki: az „Első Magyar Fotoipar r.-t.“ és „Az Amatőr“ szerkesztősege. 5. Jelentkezni lehet a versenyre június 5-ig bezárólag. A kiállítás helyszínén, „Az Amatőr“ szerkesztőségénél Budapest, (VII., Baross-tér 15.) és az „Első Magyar Fotoipar r.-t.-nál Budapest, (IX., Tóth Kálmán-utca 8.) Egyéb felvilágosítással szolgálnak: A kiállítás vezetősége, „Az Amatőr“ szerkesztősege és az Első Magyar Fotoipar r.-t.

Tudomásunk szerint a díjkütűző gyár, szükség esetén, a pályázati határidőt meg is hosszabbítja. — A szerk. —

Dijkiosztás. A „Leonar-Werke“ wandsbeki gyár áprilisi díjpályázatának eredménye a következő: az *első díj* nyertese: A. Nickel (Berlin), a *második* O. Carlson kisasszonynak (Lübeck), a *harmadik* Hugo Pielmannnak (Berlin), jutott.

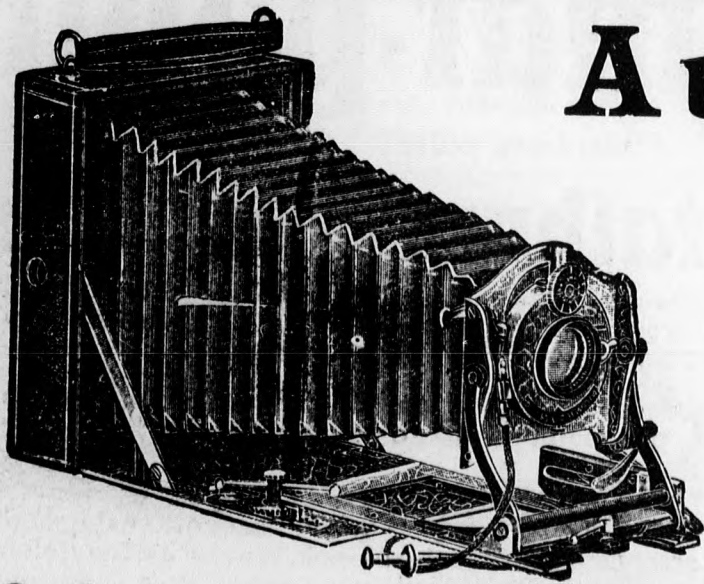
Nemzetközi kongresszus a tudomány és iparban alkalmazott fényképezés tárgyában a drezdai fotovilágkiállításán. Miként drezdai tudósítónktól értesülünk, immár végleg meg

van állapítva a drezdai nemzetközi kongresszus időpontja és programja. E szerint a kongresszus június 11-én veszi kezdetét és július 15-én zárul. Az eddig bejelentett előadások jelentékeny részének tudományos jellege azonban éppenséggel nem jelenti egyúttal azt, hogy ez értekezések az amatőrök, szakfényképezők és fotoiparosok legszélesebb köreit nem érdekelnék, azok további működésére üdvösen oktató, buzdító hatással ne volnának. Az eddig bejelentett előadások közül a következő előadásokat emeljük ki:

Prof. Dr. E. Dolezal—Wien: Photogrammetria. — P. H. Eijkman—Scheveningen: A Röntgen-sztereosztopia új alkalmazásai. — Dr. K. Kieser—Düsseldorf: Fényképezési papírok érzékenységének mérése. — Prof. Dr. Konen,—Münster: Szpektografia. — Dr. A. Kopf, Königsstuhl—Observatorium,—Heidelberg: A fotografia a csillagászatban. — A. und L. Lumière (Dr. Seyewetz): Az autochromlemez (vetítőelőadás.) — C. K. Mees,—London: Report on the present condition of Sensitometry. — Prof. Dr. A. Miethe,—Charlottenburg: Schumann-lemezek előállítása. — Dr. Panconcelli-Calzia,—Marburg: A fényképezés alkalmazása a kísérleti fonetikában. (A hang fényképezése.) — Prof. R. A. Reiss Lausanne: A fényképezés a törvénykezés szolgálatában. — Dr. W. Scheffer—Berlin: Mozaik hálózatlamezek a színes fényképezéshez bemutatásokkal. — Prof. C. W. Schillings,—Weiherhof: Adalékok a szabadban élővadállatok fényképezéséhez.

A kongresszuson a száz királyi miniszteriumok, Drezdavaros képviselői, a drezdai 3 főiskola, a külállamok és kül-

RODENSTOCK



Auto-Klapp kamara

a legjobb gyártmány!

gazdagon illusztrált

46. sz. disz-árjegyzék

ingyen és bérmentve.

Optische
Anstalt

G. Rodenstock

München
Isartalstr. 41—43.

Vezérképviselet Magyar-
ország-Ausztria részére

Maximilian Weiss

WIEN II/2.
UNTERE DONAUSTR. 23.

Lumière Autochrom-lemezek

!! Hála az új javított !!
!! gyártási eljárásnak !!

1909. március 1-től fogva

úgy a kidolgozási eljárás egyszerűsítése, valamint a lemez-

árak jelentékeny mérséklése

□ is lehetővé vált. □

Uj árjegyzéket és új használati utasítást „Az Amatőr“-re való hivatkozással díjtalanul kérjen a

Société **A. Lumière et ses Fils**
Lyon-Monplaisir (France)

Leonar-  Werke

ARNDT & LÖWENGARD

Stammhaus und Fabrik: WANDSBEK, Zollstrasse 8.
Filiale: BERLIN SW., Friedrichstrasse 12.

**A harmadik a hat díj-
pályázat közül**

— az 1909. évre —

a legjobb munkákra, melyek ami
**celloidin papírjainkon
és levelezőlapjainkon**
készültek

■ ■ június végén zárul. ■ ■

Kérje: „DIE SENSATION DER AMATEUR-PHOTOGRAPHIE
DES JAHRES 1909“. c. füzetünket. ▲▲



A modern amatőr és szaklénykepezőnek!

Albumat-papír

elnevezés védve

Schwarter mattalbuminpapiros

a Deutscher Photographen-Verein által a Kleingrothe-alapítvány díjával (ezüstözött kina-serleg 300 márka értékben) és az első egyesületi díjjal (ezüst éremmel) lett díjazva és pedig rendkívüli tartóságáért, kipróbált szállítóképeségéért és egyéb kitűnő tulajdonságaiért. ::

Schwarter-gázfénypapír fehér és fényes; chamois; finom-szemcsés. Pompás papír a világosságsegény téli hónapokban

Önszinező Schwarter-celloidinpapír fényes és fénytelen szokott vastagságban (vékony) és kartonvastag, valamint önszinező Schwarter-celloidin-levelezőlapok, fényes és fénytelenek. Kezelés csupán konyhasó- és fixálófürdőben, vagy csupán fixálófürdőben, ennél fogva nagy megtakarítás időben és pénzben. Továbbá az egész világon elterjedt Schwarter gyártmányokat ajánlja a

Vereinigte Fabriken photographischer Papiere Dresden-A.

Nagybani raktár Ausztria-Magyarország részére:

Kommandit-Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie Photographische Industrie. Wien, XVIII/1. Czermakgasse 3.

földi tudományos és tanintézetek küldöttei és az egész fotovilág igen számos kiválósága vesz részt, úgy hogy azt mondhatnók, hogy a kiállítás megnyitásához hasonlóan ezuttal is úgyszólván együtt találjuk majd a fotovilág egyetemét. Lapunkat ez alkalommal is dr. Kohlman Artúr, főszerkesztőnk fogja képviselni, akit a magyar királyi kormány immár másodízben állami ösztöndíjjal küld ki foto-tanulmányutra.

A kongresszuson való részvételre a férfiakat 20 márkás tagsági jegyek; nőket pedig a 12 márkás kíséreti jegyek jogosítják, melyek azonban a kongresszusi napok alatt úgy a kiállítás állandó látogatására, valamint az azzal kapcsolatos összes látványosságokra és előadásokra társas összejövetelekre stb. is érvényesek. A részvétel előre bejelentendő Dr. H. Weisz Dresden-A. Winckelmannstrasse 27., a ki — mint a kongresszus titkárja — mindenben pontos felvilágosítással — kongresszusi tervezettel is — szolgál. Lakásról sem árt jólevegő gondoskodni, a mit viszont — megkeresésre — a Verein zur Förderung Dresdens und des Fremdenverkehrs, Dresden, Hauptbahnhof intéz el. Menet- és körutazási jegyeket legcélszerűbben és legjutányosabban a budapesti Központi Menetjegyiroda Vigadó-tér 1. állít össze, a hol az utazásra nézve is mindennemű felvilágosítást teljesen díjtalanul nyerhetnek t. olvasóink.

Kitüntetés. A C. P. Goerz A. G. berlin-friedenau-i optikai intézet ismét szép kitüntetésben részesült, amennyiben a Kiewben épp most zárult sport-kiállításon az ott kiállított készítményeiért a nagy aranyérmét nyerte. E kitüntetés a cég régi jó hírnevét igazolja.

Rendelje meg „AZ AMATŐR“ régiebb évfolyamait.

KÜLÖNFÉLÉK.

Elpattant farészek fényálló összeragasztása. Megtörténik különösen utazások alkalmával még a legfinomabb gépeknél is, hogy a farészek elpattannak. Az ilyen repedéseken ha a gép belső részén vannak, behatol a fény s használhatatlanná válik. Az ilyen repedések kijavíthatók a következő kittel: 10 rész friss turót és 2 rész oltatlan mészt jól összekeverünk, amíg kis csomók már nincsenek. E pépet azután késsel a repedésre rakjuk és belenyomkodjuk a részbe, majd elsimitjük. Száradás után kökemény lesz és a megfelelő színre festhető.

A Nettel új vezérképviselője. A különleges ollósfeszítő-szerkezetű kamara-rendszereiről hírneves és mindinkább népszerű „Nettel“-kamara-gyár eddigi buzgó vezérképviselőjének, Hermann Lindnernek elhalálózása következtében — mint értesülünk — Eugen v. Károlyit bizta meg a gyár magyar-osztrák vezérképviselőjével. Az új vezérképviselő nevének jó magyar hangzásából Károlyi Jenőre fordítva azt vissza — képviselőjének magyar voltára következtetünk. Egy okkal több, hogy tőle ne csak a kitűnő cég magyarországi érdekeinek, hanem egyúttal a magyar fogyasztóközönség kívánságainak minél teljesebb mérvű honorálását is várjuk. Hisz ez az ő érdeke is. Levélcíme: Eugen v. Károlyi, Wien VIII., Josefstädterstrasse 14.

Adás, vétel, csere.

Eladó kevésbé használt Rodenstock-féle fényerős kettős anasztigmát „Heligonal“. Fényereje F:63 gyutávolsága 48 cm. Rajzol teljes nyílás mellett 40×50 cm. kis nyílással 50×60 cm. lemeznagyságot. Bővebbet Kiss Ottó fényképésznél, Népszínház-u. 22. III. em., 8.

UJ! DIAMANT VAN BOSCH-MATT! UJ!

Vörös gyorsan másoló legnagyobb brillánca.
Cink és gyorsan szinez lágy negativeknél.
Diamant van Bosch-Matt I. egyszerű vastagság. Nincsenek bronz árnyékok.
Diamant van Bosch-Matt III. kétszeres vastagság. Nincsenek fekete foltok.
Diamant van Bosch-grobkorn (durva szemcsészetű) chamois szinek és fehér.
Diamant van Bosch-Feinkorn (finom szemcsészetű) chamois és fehér.
Diamant van Bosch-Negro, egyedül a platin-fürdőben, aranyfürdő nélkül szinezhető.
Minták mindenkor ingyen és bérmentve!
Ügyeljünk a védjegyre és a gyártás helységnevére.

Fabrik fotogr. Papiere.

E. van BOSCH G. m. b. H. STRASSBURG Els.

Sürgöncim : **BOSCHMATT.**

Gyári raktár és vezérképviselő Magyarországon, Ausztria és a Balkán államok részére

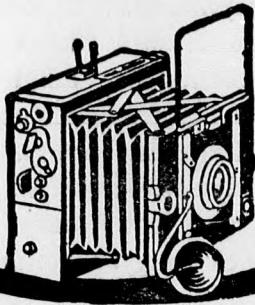
Commandit Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

PHOTOGRAPHISCHE INDUSTRIE.

WIEN XVIII. Czermakgasse 12 Telephon 15872.



idélális kamarája minden komoly amatőrnek
és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet.
Elegáns kivitel.



Szállítható az összes szokásos keretekben,
valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is
mint tekercs és panoráma-kamara.

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83, am Neekar.

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére:

Eugen v. Károly, Wien, VIII. Josefstädterstr. 14.
Mezzanin.

UJ SZAKÜZLET

WANAU FERENCZ ÉS TSA

FÉNYKÉPEZÉSI CIKKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, IV. KÁROLY-
KÖRUT 22. SZ. (RÖSER-BAZÁR)

TELEFON-SZÁM: 163-69.

MODERN FÉNYKÉPEZŐGÉPEK. ELSŐRENDŰ
OBJEKTIVÉK. DÚSAN FELSZERELT RAK-
TÁR ELSŐRENDŰ LEMEZEBEN, PAPIROK-
BAN ÉS ÁLLANDÓAN FRISS ÉS TISZTÁN
KEZELT VEGYSZEREKBE. MINDENMŰ
FÉNYKÉPÉSZETI MUNKÁK KIDOLGOZÁSA.

C. REICHERT

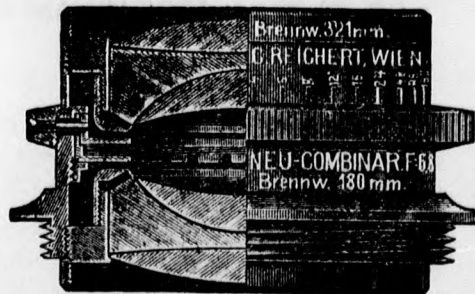
optikai és mechanikai intézete

Wien, VIII., Benno-Gasse 24-26.

Budapest, VIII., Üllői-út 12.

ajánlja az ő jóhírnevü, elsőrangú

fényképezési objektívjeit



u. m.
„Uj Kombinar“ F: 6, 8 és F: 4, 8.
„Kombinar“ F: 6, 3.
„Polar“ F: 6, 8.
„Polar“ F: 4.

Kérjen árjegyzéket és ismertetést „Az Amatőr“-re
való hivatkozással. Ingyen és bérmentve!

IRODALOM.

Uj könyvek.

Die Sportphotographie. Von Friedr. Willy Frerk jr. Ára 60 pf. A „Miniatur Bibliothek für Sport und Spiel“ könyvgyűjtemény 15-ik köteteként jelent meg e 142 oldal terjedelmű könyv, mely tárgyánál fogva hézagot pótol. Az a nagy fejlődés mely a sportok minden terén észlelhető, maga után vonta e sportok megörökítésére vonatkozó törekvést is. Találunk-e szebb emléket valamely megkapó sportmomentumról mint annak fotografiai hű megörökítését. Azoknak pedig akik nem lehetnek jelen a sporteseményeknél a legszínesebb leírásnál is többet mond a sikerült sportfelvétel. Csak az újabb időben vált lehetségessé a fényerős objektívek és magas érzékenységi szárazlemezek alkalmazása által a gyors mozgások megörökítése, tökéletesség azonban és minden irányban alkalmazhatóvá az Anschütz-féle redőnyzár tette, melynek segítségével a legnagyobb sebességgel elmozduló tárgyak is rögzíthetők a lemezen. A kis könyv — mint a szerző előszobában megemlíti — nem a művészatörök utmutatója akar lenni, hanem az amatőrfényképezők azon nagy csoportjához szól, akik tisztán szórakozás szempontjából művészi ambíciók nélkül foglalkoznak a fotografálással s mint ilyenek jó és technikailag kifogástalan képeket akarnak csinálni. Ennek megfelelően a szerző a fényképezés legelemibb részletein kezdve ismerteti a fényképezés eszközeit majd a negatív és pozitív műveleteken végig vezetve tér át a tulajdonképeni tárgyára a sportfotografálásra, hasznos tanácsokkal, utmutatásokkal és fogásokkal látva el a sportok összes fajainál követendő eljárásnál. Igen sok és változatos szövegek közötti ábra — mindegyik magyarázattal ellátva — és két műlap teszi változatossá a szöveget. *Megrendelhető: „Az Amatőr” kiadóhivatalában.*

Die photographische Industrie Deutschlands. Von Fritz Hansen. Ára 2 M. A német fotoipar hatalmas fejlődésének számokban való kifejezése e mű amely azonban nem üres számhalmazokból áll, hanem a számadatok szakszerű feldolgozásával s a fejlődés okainak kutatásával vezet rá az olvasót az eredményre. Ha áttekintjük a könyvet, azonnal szembetűnik, hogy az összes európai államokon kívül Japán, Brasília, Amerika, Ausztrália piacain is keresett a német fototermék. Bennünket különösen érdekelhet az ausztria-magyarországba hozott termék, mely 1907. évben 8,972.000 márkát tett ki, s e számban csak a szárazlemez (599.400 M.), fényérző-papír (1,051.200 M.) és a fényképező-készülék (2,322.000 M.) van beszámítva. Mily horribilis számok ezek csak ezen háromféle árunál. Mennyi esik vajjon ebből a magyarországi fogyasztásra? A válasz bizonyára még kedvezőtlenebb ránk. Első pillanatra lehangelően és elkedvetlenítően hat reánk elmaradottságunk tudata, ha összehasonlítjuk a mi fotoiparunkat a németekével, de azután kell, hogy önértetünket is felkeltse. Legelső sorban is a fogyasztó közönség hivatott rá, hogy megbecsülje és terjessze a mi fotogyártmányainkat, hiszen csak e buzdító támogatás mellett kívánhatjuk, hogy termelőink is lépést tartsanak a külfölddel és a legjobbat nyujsák.

Uj magyar foto-kézikönyv. A vegyi szereik és kitűnő lemezei révén az egész fotovilágban hírnévnek örvendő J. Hauff & Co. G. m. b. H. feuerbach-i cég rég ismert és kitűnő „Photo-Handbuch“-ját *magyar nyelven* is kiadta most, ami mindenesetre elismerést érdemel, de a kiadó cégtől is igen okos dolog, mert csak természetes, hogy magyar amatőrök szívesebben használják fel az oly — jó — készítményeket, melyekhez *magyar nyelvű* használati

utasítást is kapnak. E zsebkönyv több mint 100 oldal terjedelmű és a Hauff-féle készítmények kidolgozására vonatkozó útmutatásokon kívül oly értékes tanácsokat és gyakorlati útmutatásokat tartalmaz, amelyek minden amatőrnek és szakfényképezőnek hasznos szolgálatokat tehetnek. A kézikönyvet, amely a jeles cégnek előreláthatólag újabb híveket fog szerezni, minden fotoüzletben megkaphatjuk és „Az Amatőr“-re való hivatkozással teljesen ingyen és bérmentve megküldi közvetlenül a Hauff cég is.

A „Leonar-Werke“ új árjegyzéke. A wandsbek-hamburgi Leonar-Werke, Arndt & Löwengard gyár most küldi szét 1909. évi új árjegyzékét. Ez különböző részeiben ismét számos újdonsággal lepi meg az olvasót. Így pl a kamaráról szóló részben a „Perkeo“ összecsapható-zsebkamara 13×18 és 10×15 cm.-es levelezőlapméretben, valamint a „Filmos“ gyorsfokusz-kamara teljesen meglepő újdonság. De az eddigi modelleken is alaposan dolgozott a gyár, hogy ezeken is legalább valami célszerű javítást mutathasson be a fotovilágnak. A fényképezési papirosokról szóló részben új a kétféle — normális és nagy fényérzékenységi — *negatív papiros*; az utóbbit közvetlen felvételek eszközésére gyártja a gyár. Az arckép gázfény papiros a cég ezentúl már nemcsak félfényes, de az összes válfajokban, u. m. fényes, félfényes, fehér és sárgás, sima és szemcsés minőségben szállítja. A vegyiszerekről szóló részben újdonságként a *méregmentes rézerősítőt* hozza forgalomba és a fényképezési eszközökről szóló részben is számos figyelemre méltó újdonságot találunk. Ez érdekes és tanulságos szövegű — szép ábrákkal tarkított — árjegyzék minden fényképezőnek figyelmébe ajánljuk. „Az Amatőr“ olvasóinak kívánatra díjtalanul és bérmentve küldi meg a Leonar Werke, Arndt & Löwengard, Wandsbek Zollstrasse 8.

Goerz objektív-árjegyzékének legújabb kiadása. Ez új árjegyzék magában foglalja a jeles cég minden különlegességének részletes leírását; melyek közül kiemeljük a *Dagor*, *Celor*, *Syntor*, *Pantar* és *Hypergon* kettős-anasztigmatokat és a *Lynkeioskop* és *Paraplanat* aplanátikus objektíveket. Ezek ismertetéséhez sorakozik a tele-objektívekről szóló összeállítás, továbbá néhány prizma, sárga-üveg és beállító-lencséről szóló tájékoztatás. A rövid előszó nagyon megkönnyíti az olvasónak a céljaira különösen alkalmas objektív kiválasztását, csakúgy mint a kiváló mintafelvételekből is megállapíthatja az egyes objektívek alkalmazhatóságát. Ez új árjegyzék — amelyet minden fényképezőnek — szíves figyelmébe ajánlunk, lapunkra való hivatkozás esetén *díjmentesen* küldi meg a fenti gyár.

„AZ AMATŐR” régi évfolyamai

kedvezményes áron:

1904. év I. évfolyam 6 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára	6 korona
1905. év II. évfolyam 24 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára	20 korona
1906. év III. évf. 24 füzet mérsékelt ára	10 korona
1907. év IV. évf. 24 füzet mérsékelt ára	12 korona
1908. év V. évf. 24 füzet mérsékelt ára	12 korona

Amatőrök részére **izléses képkereteket készít** LÉVAI M. Budapest, VI., Nagymező-u. 66.

Feltétlen pontos és szolid kiszolgálás.

LIPP GYULA

ékszerész-, arany- és ezüstműves
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 18.
▲ Menyaszonyi kelengye és ajándékok. ▲
Telefon: 76-52. Alapítotott 1849.

Kaphatók a fotoüzletekben

AZEKA



Film-kifeszítők, film-sulyzók, tok- és gyűrűszorítók filmekhez. Háromkarú lemezemelők.
Egyedüli gyártóink: Aug. Chr. Kitz, Frankfurt a. Main.

WORNITZER LIPÓT

fényképész, a „Photo-Club, magyar amatőr-fényképezők országos egyesületé”-nek assistense.
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 17. V. em. (lift).
Mérsékelt díj mellett, alapos szakszerű oktatást ad amatőröknek a fényképezés bármely ágában és összes művészi eljárásaiban; továbbá jutányos árak és legmondosabb kivitel mellett
Elvállal mindennemű fényképezési munkát amatőrök részére
u. m. lemezek és filmek előhívását, negatívak javítását és retusmunkákat. — Másolatok készítését bármely eljárás szerint, bármily kívánt kivitelben. Nagyításokat. — Művészi platin, pigment és gummi-nyomatok készítését. Vetítő- és stereoskop-képek készítését.

Szász királyság

Technikum Mittweida.

Igazgató: A. Holz, tanár.
Magasabb technikai tanintézet elektro- és gépészmérnökök, technikusok és művezetők kiképzésére. Gazdagon felszerelt elektrotechn. és gépépítő laboratóriumok Gyári tanulóműhelyek.
3610 hallgató a 36. iskolai évben.
Programm stb. díjtalanul a titkárság által.

Képkeretek amatőrök részére; 800 féle mintából, a legolcsóbbtól a legdiszesebb kivitelig, de mindig izléses és szolid kivitelben, jutányos áron szerezhetők be:
WINKLE NÁNDOR 1863. óta fennálló üzletében Budapest, IV., Kigyó-tér 5. és műkereskedés IV., Váci-utca 2.

„AZ AMATŐR” bekötési táblája
(préselt bőrutánzatú angol vászon az új cimlaprajzzal)
az 1908. évi és régebbi évfolyamokhoz 3 korona.
Bérmentve! Bérmentve!




Megrendelhető „AZ AMATŐR” kiadóhivatalában.

Fényképezési cikkek szaküzlete. **ROGÁTSY KÁLMÁN** Budapest, VII., Rákóczi-út 10. Sip-utca sarkán.

KÉZI KAMARÁK, műkedvelő-készülékek, legegyszerűbb szerkezettől a legmodernebb kivitelig.
KODAKOK: Zeiss-Minimum-Palmos, Goerz-Ango, Hüttig-féle Cupido, Wünsche-féle Victrix-kamarák nagy választékban.



LEMEZEK, PAPIROK, vegyszerek mindig friss állapotban, csinos kivitelű kartonok nagy választékban. „Az Amatőr” előfizetői és klubtagok árkedvezményben részesülnek. Sötét kamara használata díjtalan. Árjegyzékem ingyen és bérmentve.

▲ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ▲

Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy lakásváltozásukat mindenkor idejekorán bejelenteni sziveskedjenek.

Meg nem érkezett lappéldányokra vonatkozó felszólamlásokat csupán négy héten belül ismer el a kiadóhivatal.

I. I. gyógyszerész Nagyatád, S. J. Dunaföldvár, B. E. urnő Pusztalekehalom, W. A. Pázdics, Ó. Sz. F. Zenta, R. S. tanító, Vág-Farkas, Dr. B. I. tanár Budapest, H. K. plébános Kenese és mások, Sietünk az elmulasztottakat is pótolni. De hisz oly sok a dolgunk s oly kevesen vagyunk, akik komolyan dolgozunk. Ámde a nyár folyamán majd csak rendbe jön minden. Addig is szives jóindulatu türelmüket kérjük és előre is köszönjük.

Dr. K.-né A. F. urnő Zombor. A negatívek visszamentek. Sürgönyére a választ azonnal megadtuk. Megkapta? A márgitszigeti főhercegi kastélyban megnyílt kiállításunkban örömmel üdvözlünk Önt is. Ezuttal — remélhetőleg — még nyitva találja tárlatunkat. Látogatása idejét kérjük előzetesen is tudatni. Az aláírási ívet még nem kaptuk vissza.

F. J. és M. M. Arad. Az üres ivék vételét igazoljuk, nb. részvételiük hiányát őszintén sajnáljuk.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel kérjük azon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése az ez évi első negyeddel (I.—IX. szám) lejárt, hogy a lap fennakadás nélkül való küldése érdekében előfizetésüket mielőbb megújítani sziveskedjenek.

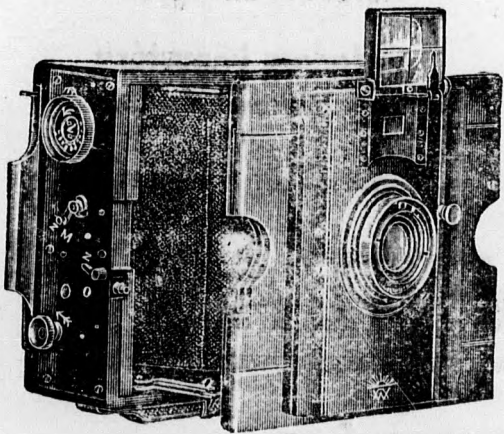
Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.
Társzerkesztő: GÁBOR JÓZSEF.
Helyetteszerkesztő: SZ. KISS LAJOS vegyész-mérnök.
Főmunkatársak: SZTANKOVSKY JÓZSEF és SZEGHALMI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Baross-tér 15.
Bercsényi-nyomda r.-t. Budapest, VIII., Reviczky-tér 5.

**Aki Kamarát
Objectívet
akar venni,
! eladni, !
! cserélni !**

forduljon tanácsért
„Az Amatőr“-höz

Az „adás-vétel-csere“ rovat az
előfizetőknek ingyen áll rendelkezésre.

(Válaszbélyeg melléklendő.)



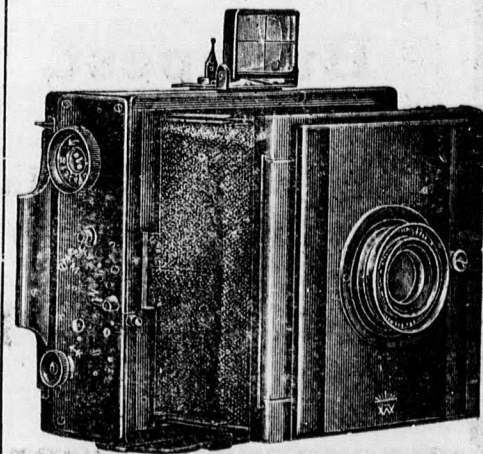
Lechner
új zseb- és kézi-kamarái
elsőrangú készülékek.

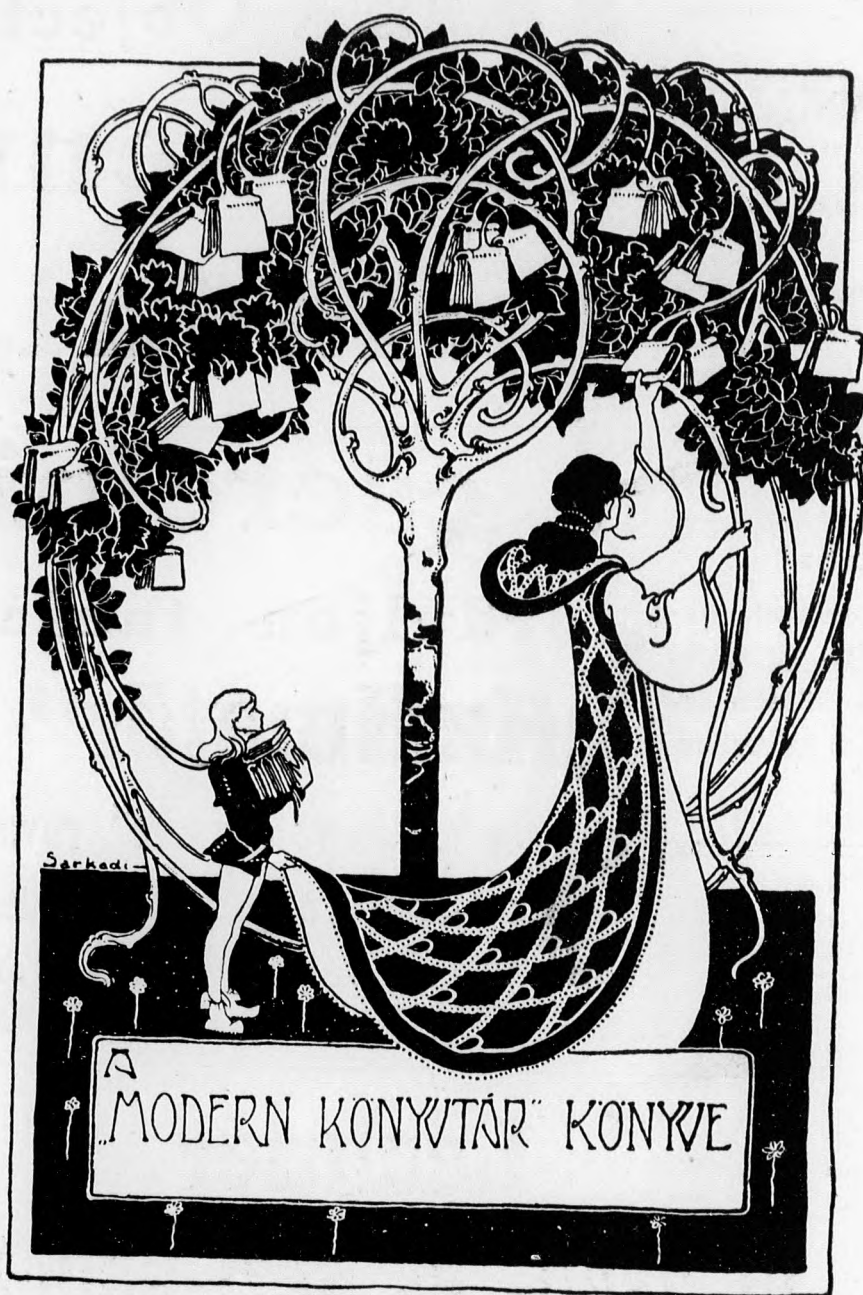
Az összes készülékek elsőrangú pillanatfelvételekhez való kettős redőnyzárral felszereltek. A zár $\frac{1}{1000}$ másodperces gyorsaságig szabályozható és nyílása teljesen zárva húzható fel.

Kapható az összes jobb foto-üzletekben
vagy közvetlenül a gyártóknál

Fabrik photographischer Apparate
R. Lechner (Wilhelm Müller)
Wien, I. Graben 31.

Kérje tartalmas 60. számú árjegyzékünket
Ingyen és bérmentve!





Aki a modern irodalommal lépést akar tartani,
 aki nemcsak regényeket, színműveket stb., hanem komoly, tudományos munkákat is szeret olvasni,
 aki súlyt helyez arra, hogy teljesen tiszta könyveket kapjon kölcsön, az lépjen a „Modern könyvtár” előfizetői sorába.

!KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!

A „MODERN KÖNYVTÁR”

■ **könyvkölcsönző vállalat** ■

Budapest, VI., Andrásy-ut 38. szám.

Telefon 82—24.

Előfizetőinek **Budapesten házhoz szállítja, vidékre postán küldi** a legújabb magyar, német, francia és angol könyveket.

■ **Ismertetés ingyen!** ■